

obzornik

glasilo delovne skupnosti

Za nami je uspešno poslovno leto

Običajno ob koncu leta pretehtamo, kako smo gospodarili v preteklem obdobju in kakšne so možnosti za v prihodnje. Ker sem naše letošnje gospodarjenje ocenil že ob proslavljanju 25-letnice podjetja, bo pričujoča ocena bolj skopa.

Ocena za celotno leto se bistveno ne razlikuje od ocene v prvih osmih mesecih. Doseženi rezultati v proizvodnji bodo nekoliko nad planiranimi, tako da bo proizvodnja 9 odstotkov nad planirano, ali za okoli 50 odstotkov večja kot lani. Tudi ostali kazalci gospodarjenja so ugodnejši od planiranih, tako da dohodek in osebni dohodki precej presegajo planirane. Tako je dohodek za okrog 60 odstotkov večji kot lani, osebni dohodki pa so v primeru z lanskim letom narasli za 36 odstotkov.

Dosežene rezultate ocenjujem kot ugodne. Seveda pa pri tem ne smemo prezreti splošnih gibanj v našem gospodarstvu. Mislim predvsem na veliko inflacijo, ki nam po eni strani omogoča doseganje tako velikih rezultatov, na drugi strani nam pa te rezultate razvrednoti.

Napori in prizadevanja celotne družbe so usmerjeni k zagotovitvi čim stabilnejših pogojev v našem gospodarstvu. Poudariti moram, da so bila tudi naša prizadevanja naravnana v to smer, da pa bo potrebno ta prizadevanja v prihodnjem letu še okrepiti in storiti vse, kar naša družbena skupnost od nas pričakuje in tudi terjata.

Naši glavni napori morajo biti v prihodnjem letu usmerjeni v obvladovanje stroškov proizvodnje in celotnega poslovanja. Pri tem mislim predvsem na zniževanje stroškov povsod tam, kjer je mogoče. To bomo dosegli z optimalnim izkoriščanjem proizvodnih kapacitet, z zniževanjem vseh zalog, z racionalnejšo izrabo vseh vrst materialov, z racionalno štednjo pri vseh neproizvodnih stroških in drugod. Vsa naša stabilizacijska prizadevanja morajo biti strnjena v letnem načrtu za prihodnje leto. Tako naj bi bil letni plan mobilizator in usmerjevalec vseh naših prizadevanj za racionalno poslovanje v letu 1973.

Poleg stabilizacijskih prizadevanj pa moramo v prihodnjem letu napraviti več tudi na področju samoupravljanja. Samoupravni sporazum znotraj organizacije združenega dela Bresta sicer zagotavlja vsaki poslovni enoti ugotavljanje in delitev dohodka. Skratka, vsaka proizvodna poslovna enota razpolaga s svojim viškom dela po pokritju vseh obveznosti. Nismo pa s tem še realizirali ustavnih amandmajev in formirali temeljnih organizacij združenega dela. Priprave so v teku in računam, da bomo naloge lahko končali v prvem polletju. Mislim pa, da bo potrebno več storiti za obveščanje kolektiva, da bi bil tako lahko vsak član kolektiva seznanjen z bistvom ustavnih sprememb in se ustvarjalno vključil v razreševanje teh nalog. Le s sodelovanjem vse-

ga kolektiva lahko računamo na uspešno razreševanje vseh nalog.

Skladno s politiko Zveze komunistov in sindikata bomo morali posvetiti večjo pozornost stan-

novanjsko vprašanje zaposlenih na Brestu. Istočasno bomo morali skrbeti, da bo vsakdo prispeval k reševanju svojega stanovanjskega problema po svojih močeh, saj bomo tako hitreje reševali stanovanjsko problematiko zaposlenih.

dardu zaposlenih, predvsem pri zviševanju najnižjih osebnih dohodkov in pri stanovanjski izgradnji. Letos nam je uspelo odpraviti osebne dohodke izpod 1.000 din. Naša prizadevanja v prihodnjem letu pa bi morala biti, da bi odpravili vse osebne dohodke pod 1.200 dinarjev.

Na področju stanovanjske izgradnje bomo dosednji prispevek za stanovanjsko izgradnjo, ki je znašal 4 odstotke, verjetno povečali na 6 odstotkov. Analiza stanovanjskega standarda zaposlenih (ki je v teku) nam bo prav gotovo dala odgovore, kako usmerjati sredstva in reševati sta-

Doseženi rezultati letos, ki so nad pričakovanimi, so nedvomno sad prizadevanja vseh zaposlenih. To je priznanje in zahvala vsem članom delovne skupnosti, ki so se trudili po svojih močeh, obenem pa tudi obveznost, da bomo tako nadaljevali tudi v prihodnjem letu.

Naj ob tej priložnosti zaželim vsem članom delovne skupnosti Bresta srečno novo leto 1973.
Inž. Jože Strle

Vsem članom delovne skupnosti in ostalim občanom želimo srečno novo leto!

Srečno v letu 1973!

Kadarkoli se poslovimo od starega leta v in v posebnem, vznemirljivem razpoloženju pričakujemo novo, se nehoti najdemo na izrazitejšem prelomu med preteklostjo in prihodnostjo. V sebi sklepamo obračune o minulih dneh, o uspehih in slabostih in kujemo načrte o prihodnjem, še bolj srečnem in ustvarjalnem življenju.

In ker je posameznik neločljivo povezan s kolektivom, s skupnostjo, se mu ta trenutek razraste v mnogo širši družbeni prostor. Kakor je vse leto intimno utripal z življenjem svojega delovnega kolektiva, se mu tudi osebne želje o prihodnosti neločljivo povezujejo z njim.

Lahko smo zadovoljni s tistim, kar smo ustvarjali in ustvarili v letu 1972. Novo leto bo nedvomno prineslo nove preizkušnje in zahtevne naloge. Prav gotovo pa je delovna skupnost Bresta na svoji razvojni poti že dokazala svojo zrelost in ustvarjalnost, tako da lahko z zaupanjem gleda tudi svojo prihodnost. Prav dosednji uspehi pa ustvarjajo nove zaveze in nove odgovornosti tudi do širše družbene skupnosti.

Pred vami je zadnja letošnja številka Obzornika. Vse leto vas je zvesto spremljal in upamo, da vam je marsikaj povedal o življenju in prizadevanjih celotne delovne skupnosti in okolja, v katerem živi. Če je povedal premalo, ste tega delno krivi tudi vi, ker ste z njim premalo sodelovali. Pa še to: kot običajno smo se tudi letos potrudili, da bi sestavili že tradicionalno, nekoliko bolj pisa-

no prilogo: letos je to novoletni obzornik. Z njim smo želeli biti pozorni do vsega pomembnejšega, kar nas je spremljalo v letu, ki se izteka, obenem pa opozarjati tudi na slabosti — vse seve-

da z najlepšimi željami, da bi jih bilo v prihodnje vse manj in manj.

Naj ob izteku letošnjega leta zaželim vsem, ki ste nas spremljali in nam pomagali, mnogo osebnih sreč in skupnih delovnih uspehov v letu, ki je na prag! Uredništvo

IZ VSEBINE:

O LETOŠNJEM GOSPODARSTVU V OBČINI IN NA BRESTU — NOVOLETNI RAZGOVORI — KOMUNISTI O KADROVSKI POLITIKI — URESNICEV USTAVNIH DOPOLNIL — NAGRADNA KRIZANKA — NOVOLETNA PRILOGA

Letošnje gospodarjenje - izhodišče za prihodnje leto

Komisija za programiranje pri skupščini občine Cerknica tekoče spremlja gospodarska gibanja v občini, pa tudi druge dejavnosti. Za občinsko skupščino je pripravila pregled gospodarjenja v prvih letošnjih šestih mesecih, prav tako pa tudi oceno devetmesečnega obdobja in možnosti razvoja v letu 1973. O tem gradivo je razpravljala občinska skupščina na svoji decembrski seji.

Sporazumno s predsednikom komisije tov. Jožetom Lesarjem objavljamo uvodni del tega gradiva.

GOSPODARSKA GIBANJA V LETOSNJEM LETU

Značilno za letošnje gospodarsko stanje v državi in republiki je, da se stabilizacijski programi niso izvajali dosledno, čeprav so bili ob tem doseženi nekateri pomembni rezultati. Glavne pregrade iz resolucije o ekonomski politiki niso v celoti vzdržale obnašanja odgovornih gospodarskih nosilcev. Inflacija, nepokrite investicije, cene, pretirana družbeno in osebna potrošnja in izgube v gospodarstvu so še vedno močno prisotne in bremene našo družbo.

Industrija pohištva Brest...

Ob tako obsežnih vsebinskih samoupravnih spremembah, ki so jih ob zavzeti podpori delovnih ljudi povzročili ustavni amandmaji, so sicer določeni spodrsiljaji razumljivi. Pokazalo pa se je, da gre za več kot le za napake. Neenotnost pogledov in akcij tudi v naši republiki na področju družbeno-ekonomskega kompleksa, samoupravne organiziranosti in odnosov v gospodarstvu je že resno ogrožala proces stabilizacije. Začel je nastajati prostor za anarhičnost in samovoljo. Silno so se krepila središča ekonomske in finančne moči (predvsem banka in velika trgovina), in si korakoma podrejala predvsem proizvodno gospodarstvo, kjer je skoncentrirana absolutna večina delavstva in delovnih kmetov. Te grupacije so si prilastile finančno in tržno dominacijo, odtujevanje dohodka in usmerjanje družbenega kapitala po svojih, pogosto osebnih nagnjenjih.

Takšne deformacije zadevajo tudi gospodarstvo naše občine. Naj omenimo le tri primere: »Gruda« bo letos prek kmetijske zadruge Cerknica odkupila od naših kmetov za 10 milijonov din živine za izvoz, pri čemer si pridržijo vse devize in se z njimi sama okorišča. Kovinoplastika Lož je dosegla solidno proizvodno pomivalnih korit in z njo sama poleg že dosedanjih proizvajalcev pokriva 50 odstotkov tržnih potreb. Sedaj pa gradi samo v Sloveniji tri nove kapacitete, kar je daleč nad potrebami tržišča in čeprav je ta proizvodnja odvisna 100% od uvoza rostfrei pločevine. In še Brestova Iverka, pri kateri gre za rekonstrukcijo in ki stoji ob daleč največji proizvodnji pohištva v Sloveniji, ima usposob-

ljen team strokovnjakov in delavcev, ki ima, skratka, vse pogoje boljše od kogar koli, pa banka daje prednost novogradnjam na drugem mestu, čeprav bo ta investicija na kubični meter proizvedene iverke dokaj dražja.

Ti in drugi primeri, ki jih je v širšem prostoru mnogo, dokazujejo, da je delavsko samoupravni sistem prišel pod pritisk poslovnih »elite«, ki si samo oblikujejo poslovno moralo in za katere družbene norme in družbeni programi ne veljajo. Takšne »elite« so tudi glavna ovira za integracijo; v svojem primitivizmu ne izbirajo metod za prevlado v svojih sredinah in ohranjajo položaj, četudi v očitno družbeno škodo.

Priča smo, da je zveza komunistov na to maliceenje silno ostro reagirala in odločno usmerja akcije prek družbenih in samoupravnih organov za konsolidacijo razmer. Pismo predsednika Tita in še posebej ocena in sklepi 29. seje CK ZKS sta solidna osnova ne samo za odpravo izmaliceenj, temveč za takšno organizacijo samouprave, kjer bo zagotovljena dominacija interesov delavcev in delovnih kmetov in kjer bo vsebina samoupravnih dogovorov in

nosti. Kmetijstvo je v začetnem stadiju oživljanja, meatem ko trgovina, turizem in gostinstvo stagnirajo in se zato tem kolektivom iz dneva v dan manjša vrednost enakopravnosti v partnerstvu za integracijske navezave.

Komisija za programiranje daje tej oceni gospodarskega položaja v občini posebno težo zato, da nudi občinski skupščini možnost za presojo o devetmesečnem gospodarjenju, za oceno o izpolnitvi letošnjega plana in o možnosti usmeritev našega gospodarstva v letu 1973.

— o —

CELOTNI DOHODEK je bil v devetih mesecih dosežen v primerjavi z letnim planom s 76%, v primerjavi z enakim obdobjem lani pa je večji za 19%. Ocena realizacije letnega plana je 106%. Ti dosežki so predvsem rezultat dinamične industrijske proizvodnje in se v tem okviru sta delež Bresta s 40% in Kovinoplastike s 24% odločujoča. Porabljena sredstva so v primeri z enakim obdobjem lani rasla počasneje kot celotni dohodek za 5%, v primeri z letnim planom pa za 1%.

DRUŽBENI PROIZVOD je bil v devetih mesecih realiziran z 19% v primeri z letnim planom, v primeri z enakim obdobjem lani pa je večji za 25%. Ocena družbenega proizvoda za 1. 1972 pa je predvidena za 109%. Na 25% povečanje družbenega proizvoda v primeri z enakim lanskim obdobjem vpliva: povečanje zaposlenosti za 1,4% in povečanje cen proizvodov za 9 do 10%. Produktivnost se bo letos v primeri s planiranim odnosom dvignila za 7%. Stopnja rasti družbenega proizvoda je za 4% višja, kot je predvidena v srednjeročnem programu za naše gospodarstvo (10%).

AMORTIZACIJA se je po revalorizaciji dvignila v našem gospodarstvu za 51% (SRS 42%).

DOHODEK je v primeri z letošnjim planom dosežen v devetih mesecih s 78%, do konca leta pa se dosežek ocenjuje na 108%. Narodni dohodek na prebivalca v naši občini je bil v letu 1971 dosežen v višini 18.638 din in smo na 15. mestu v republiki, kar je za dve mesti bolje od leta 1970.

OSEBNI DOHODKI znašajo v devetmesečnem obdobju letos v mesečnem poprečju na zaposlenega 1.676 din (SRS 1.819 din) in so za 24% višji kot v enakem obdobju lani (SRS 26%). Do konca leta bodo osebni dohodki dosegli 18% povečanje v primeri z letom 1971 (SRS 21). Osebni dohodki bodo s tem dosegli višino le za kakšen odstotek izpod ravni samoupravnih sporazumov in so pod dosežki produktivnosti dela.

Osebni dohodki v družbenem proizvodu so se oblikovali: (struktura)

	Leto 1971	Ocena 1972
Brest Cerknica	63	52
Kovinoplastika Lož	48	45
Slovenijales Jelka Begunje	55	64
Kovinoservis Unec	62	63
Kartonažna tovarna Rakek	42	48
Gramex Novolit Nova vas	46	69
KZ Cerknica	60	62
GG Postojna	49	50
TGP Škocjan Rakek	68	69
SGP Gradišče Cerknica	63	57
Komunalno stanovanjsko podjetje Cerknica	64	63
Skupaj	57	52

OSTANEK DOHODKA je bil dosežen v primeri z letnim planom v devetmesečnem obdobju z 92%, ocena realizacije letnega plana pa je 121%. V primeri z lanskimi devetimi meseci je ostanek dohodka višji za 59%. Razpoložljivo akumulacijo namerava gospodarstvo usmeriti delno v naložbe za modernizacijo tehnologije, predvsem pa v lastna obratna sredstva. Podjetniška akumulacija (amortizacija in ostanek dohodka za sklade,

manj prispevek za manj razvite), ki je namenjen povečanju reproduktivne sposobnosti gospodarstva, se bo povečala letos za 35% (SRS 22%).

V tem prikazu niso upoštevane manjše poslovne enote, ki med letom ne ugotavljajo poslovnih rezultatov. Njihove poslovne rezultate ocenjujemo letos na na-

vezana sredstva v materialnih zalogah se bodo letos povečala za 8%, kar predstavlja tretjino povečanja celotnega dohodka v letih 1971 in 1972. V strukturi materialnih zalog pa se zaloge gotovih izdelkov povečujejo za 57% v primeri z lanskim letom in še 33% nad povečanjem celotnega dohodka.

... in Kovinoplastika temelj občinskega gospodarstva

slednje dosežke: celotni dohodek, družbeni proizvod in število zaposlenih. Če te rezultate prištejemo k poslovnim dosežkom celotnega podjetniškega gospodarstva, je skupni celotni dohodek v devetih mesecih 478.953.000 din, družbeni proizvod pa 158.035.000 din.

IZVOZ bo dosežen v primeri z letnim planom le s 74%. V primeri z enakim obdobjem lani pa je izvoz višji za 38% (SRS 33%).

UVOZ bo letos presežen za 9% v primeri s planom za leto 1972 medtem ko je primerjalno z istim obdobjem lani višji za 60% (SRS manjši za 5%).

Razmerje med izvozom in uvozom je v našem gospodarstvu 100:76 v korist izvoza, kar predstavlja veliko zožitev v primeri z odnosom v preteklih letih.

INVESTICIJE v osnovna sredstva predstavljajo le 10% od družbenega proizvoda po oceni za leto 1972. Namembnost sredstev v razširjeno reprodukcijo je nekajkrat izpod nekih splošnih normativov v primeri s poslovnimi rezultati. Takšno razmerje bi bilo vnaprej lahko zelo tvegano za stopnjo sodobne rasti tehnološke modernizacije.

NALOŽBE V DRUŽBENI STANDARD nekaj nad 5 milijonov letos, ki so usmerjene skoraj izključno v stanovanjsko izgradnjo, so izpod kritičnega minimuma v primeri s potrebami. Če se ta odnos ne bo korenito spremenil, so na vidiku resni socialni zapleti, predvsem pri kategorijah nižje plačanih delavcev. Istočasno

Obseg in struktura obratnih sredstev sta v splošnem zadovoljiva, saj lastna in trajna obratna sredstva pokrivajo okrog 55% vezanih sredstev. Vendar pa to ne velja za posamezne gospodarske organizacije, ker so nekatere izmed njih v slabem položaju, kar je ugotovljeno pri posameznih gospodarskih organizacijah, posebej še glede na nova zakonska določila o likvidnosti.

Z uveljavitvijo novih predpisov o likvidnosti ocenjujemo, da bo moralo gospodarstvo v naši občini pokrivati za okrog 3 milijone din trenutno neizterljivost iz ostanka dohodka.

Obrti nismo podvrgli ocenam ekonomske realizacije, ker med letom ni bilo razpoložljivih podatkov. Položaj obrti je v republiškem merilu v proučevanju in bo že letos sprejet povsem nov zakon o tej dejavnosti. Za našo občino je že po novih merilih izdelan predlog programa obrti za obdobje od 1973 do 1980.

OKVIRNA IZHODIŠČA ZA OBLIKOVANJE GOSPODARSKE POLITIKE V PRIHODNJEM LETU

Podatki o rezultatih gospodarstva v naši občini letos so relativno ugodni, vendar je za leto 1973 pričakovati doslednejše funkcioniranje tržišča blaga in uslug ter kapitala, kar bo v končni posledici vplivalo tudi na nivo kvaliteto ponudbe in povpraševanja. To nalogo povečano aktivnost gospodarstva pri raziskavah tržišča doma in zunaj, večjo kupno moč, ustrezajoči asortiment in bolj prilagodljivo poslovno obnašanje nasploh.

Po pridobljenih podatkih in razgovorih z vodilnimi kadri v gospodarskih organizacijah za leto 1973 predvidevamo naslednja povečanja:

- celotni dohodek za 15 do 16%,
- družbeni proizvod za 19 do 20%,
- število zaposlenih se v našem gospodarstvu ne bo povečalo.

Ob upoštevanju prenosa cen v naslednje leto ter usmeritve na večjo stabilizacijo računano globalni porast cen na 9 do 10%. Tako bi bila realna stopnja produktivnosti dela 9 do 10% (SRS 4 do 5%).

Sklad osebnih dohodkov naj bi naraščal počasneje od nominalnega družbenega proizvoda in naj bi se zvišal za 15 do 16%, iz česar rezultira, da bi se realni osebni dohodki povečali za 4 do 5%.

Že za prihodnje leto je potrebno razčistiti funkcijo, nosilce in planirati potrošnjo vseh sredstev iz komunalne sfere skladno z novo tozadevno zakonodajo.

Stabilizacija - porok za uspešno gospodarsko politiko

Z NOVIM LETOM BO ZACELA VELJATI VRSTA PREDPISOV, KATERIH NAMEN JE UBLAZITI OZIROMA ODPRAVITI KRONIČNE TEŽAVE NELIKVIDNOSTI. REŠEVANJE TEH VPRAŠANJ JE TESNO POVEZANO S STABILIZACIJO NAŠEGA GOSPODARSTVA. PREPRICAN SEM, DA NOVI PREDPISI ZADEVAJO PRAV VSAKO GOSPODARSKO ORGANIZACIJO, NE GLEDE NA NJEN TRENUTNI GOSPODARSKI POLOŽAJ. OBDOBJE, V KATEREM SE LOTEVAMO UKREPOV ZA ODPRAVO VZROKOV NELIKVIDNOSTI, ALI BOLJE REČENO, REŠEVANJA TEMELJNIH NESKLADIJ MED BLAGOVNIMI SKLADI IN POTROŠNJO, SOVPADA Z OBLIKOVANJEM POSLOVNE POLITIKE, PLANA ZA LETO 1973 IN SREDNJE-ROČNEGA PLANA. S TEM ŽELIM POUČARITI, DA MORAJO NAJTI V TEH TREH TEMELJNIH DOKUMENTIH RAZVOJA PODJETJA POMEMBNO MESTO STABILIZACIJSKI UKREPI. OSNOVNI POGOJ USPEŠNEGA NACRTOVANJA IN IZPOLNJEVANJA UKREPOV PA JE GOTOVO DOBRA INFORMIRANOST KOLEKTIVA IN REALNA OCENA SEDANJEGA GOSPODARSKEGA STANJA PODJETJA.

V SESTAVKU BOM SKUSAL PRIKAZATI POMEMBNEJŠE UKREPE S PODROČJA LIKVIDNOSTI, S POSEBNIM POUČARKOM NA RAZMERE V BRESTU.

KOMU ZMANJSATI IN ZAMRZNITI OSEBNE DOHODKE?

Delovne organizacije, ki bodo imele na izplačilni dan blokiran žiro račun, bodo lahko izplačale samo 90 % povprečnih osebnih dohodkov iz leta 1972. Enako znižanje velja tudi za izplačila študentov, nadomestil vajencem, terenskim dodatkom in podobno. Dinamika poslovnih rezultatov tako na Brestu kot v večini podjetij iz meseca v mesec narasča, skladen s tem pa tudi osebni dohodki. To pomeni, da preostavlja 10 % izplačilo osebnih dohodkov iz preteklega leta, nasproti izplačilom v zadnjih mesecih leta, dejansko okrog 15 % osebnih dohodkov. Ker osebni dohodki (nominalni porast osebnih dohodkov, zmanjšan za porast življenjskih stroškov) pa bodo seveda se znatno nižji.

Ta ukrep bo prizadel predvsem podjetja, ki imajo izgubo in podjetja, ki imajo 90 in več dni blokiran žiro račun. Mimo grede povedano, za podjetja z izgubo in podjetja z več kot 90 dni neprekinjeno blokiranim žiro računom (po letu 1973 že s 45-dnevno neprekinjeno blokiranim žiro računom), bodo uvedeni postopki sanacije oziroma v končni fazi tudi stečaj (likvidacije) podjetij. Pri postopku sanacije pa bodo nujno prizadeti tudi poslovni partnerji teh podjetij, najmanj z daljšo izterjavo, če ne celo z odpisom terjatev.

Po prvih ocenah bo v Jugoslaviji dobivalo v letu 1973 nižje osebne dohodke kot leta 1972 okrog 900.000 zaposlenih. V Sloveniji znaša ta številka 60.000 oziroma 12 % vseh zaposlenih. Zaradi dopolnilnih predpisov bodo nekatere dejavnosti oproščene zmanjšanja osebnih dohodkov (elektrogospodarstvo, premogovniki, ki kopljejo premog za termoelektrarne, in železniško-transportna podjetja), tako da bo ta položaj milejši.

Pred skupščino je tudi predlog zakona o polletni zamrznitvi osebnih dohodkov zaposlenih v negospodarstvu (organi oblasti, uprave, družbeno-politične skupnosti, trgovine, poslovna združenja, organizacije za projektiranje itd. na raven letošnjih novembrskih osebnih dohodkov. Ta ukrep ima za cilj hitrejšo utrjevanje gospodarstva in izenačevanje položaja gospodarskih organizacij z negospodarskimi. S tem bodo zamrznjeni osebni dohodki okrog milijon delavcev v negospodarskih organizacijah, kar pomeni okrog 20 % vseh zaposlenih.

Strokovne analize kažejo, da bi se morali na Brestu v letu 1973 povečati osebni dohodki v skladu s produktivnostjo za okrog 6 %. Izplačani osebni dohodki na Brestu se bližajo meji, ki jo določa samoupravni sporazum, katerega podpisnik je tudi Brest. Novo povečanje osebnih dohodkov pa bo odvisno tudi od uspešnosti poslovanja (vpliv faktorja stimulacije), to pomeni, od zniževanja materialnih stroškov, režijskih stroškov ali skratka, od racionalizacije proizvodnje. Naš cilj torej ni samo večja produktivnost, temveč tudi zniževa-

nje in prihranki vseh stroškov ob ustreznosti kvaliteti izdelkov.

Ne trdim, da na Brestu ni nikakršne bojzani za normalna izplačila osebnih dohodkov, verjetno pa, da ob uspešnem obvladovanju letnega plana predvideni osebni dohodki ne bi smeli biti ovirani.

Novo skladišče v TLI Stari trg

Brest mora ohraniti likvidnost iz treh razlogov. Pravočasno mora izplačevati osebne dohodke, močno je vezan na uvoz osnovnih surovin in reprodukcijskega materiala (furnirji eksotov, specialna okovja, material za oblaženo pohištvo itd.), kjer mora vnaprej polagati sredstva in relativno hitro plačevati hrodovalo, pri kateri so plačilni roki več ali manj prilagojeni monopolnemu položaju.

Največje težave z likvidnimi sredstvi na Brestu izhajajo iz tega, ker prodaja Brest potrošno blago, katerega plačilo je neposredno povezano z razmerami na tržišču (pomanjkanje in neenotna politika potrošniških kreditov), medtem ko je za doseganje proizvodnje nujno vezan na surovine in reprodukcijske materiale. Vsaka, čeprav samo nekajdnevna blokacija žiro računa, ima na Brestu lahko za posledico zastoj v proizvodnji, s tem pa tudi na rezultatu in osebnih dohodkih. Ohranitev likvidnosti zagotavlja torej nemoten poslovni proces, vključno s pravočasnim izplačilom osebnih dohodkov po delu.

TRAJNI VIRI OBRATNIH SREDSTEV POGOJ ZA INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA

Marsikdo še danes pojmuje, da pomenijo investicije samo naložbe v osnovna sredstva, to pomeni, v zgradbe in v opremo. Takšno pojmovanje je sicer morda bolj plod naše splošne prakse, v kateri je večina podjetij vlagala lastna sredstva v osnovna sredstva, z obratnimi sredstvi pa se je oskrbovala iz kratkoročnih kreditov poslovnih bank. Tudi taka politika je v dobršni meri rušila neskladja med blagovnimi skladi in potrošnjo, čeprav je imela tudi pozitivne rezultate.

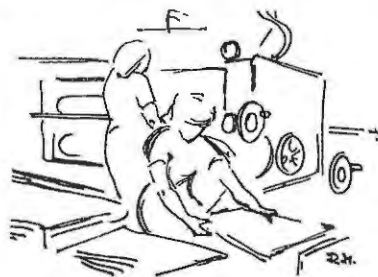
Z novim zakonom prihaja tudi na tem področju do zaostritve oziroma do poslovne discipline. Vedeti moramo, da zahteva vsaka investicija v osnovna sredstva — v povečano proizvodnjo, tudi povečana obratna sredstva, nove kadre itd. Investicije v obratna sredstva torej prav tako pogojujejo proces razširjene reprodukcije.

Zakon določa, da morajo biti vse zaloge v podjetju pokrite z dolgoročnimi viri sredstev.

Ti viri pa so lahko: lastna sredstva, vložena v poslovni sklad za obratne namene, ali pa dolgoročni krediti (nad 5 let) za obratna sredstva. Podjetja, ki trenutno nimajo pokritih zalog (gotovih izdelkov, polizdelkov, nedovršene proizvodnje, surovin in reprodukcijskih materialov), jih morajo pokriti najpozneje do konca leta 1975. V intervalu od zatečenega stanja pa do leta 1975 pa morajo pokriti najmanj četrtino primanjkljaja in vse povečane povprečne zaloge tekočega leta. Podjetja, ki teh pogojev ne bodo izpolnjevala, ne bodo smela in-

20 milijonov dinarjev do pokritja vseh zalog z dolgoročnimi viri. To pomeni, da bo moral Brest vsako leto po zaključnem računu vložiti iz ostanka dohodka v trajna obratna sredstva najmanj 5 milijonov dinarjev in vso razliko povečanja letnih zalog.

Tolikšna vlaganja so za Brest prav gotovo precejšnje breme, ki zahteva predvsem višje poslovne rezultate in zmanjševanje raz-

položljivih virov za naložbe v osnovna sredstva. Reševanje neugodnega stanja je sicer mogoče v več smereh. Zakon predvideva konverzijo (pretvorbo) dela kratkoročnih kreditov v dolgoročne. Konkretni podatki o višini in načinu konverzije še niso znani. Druga možnost je pridobitev dolgoročnih kreditov za obratna sredstva pri poslovni banki. Tu so možnosti minimalne, zlasti še, ker se bodo morale banke močno angažirati pri izvedbi sanacij v podjetjih, ki so v izgubah in globoki nelikvidnosti.

Na tem področju je več še nerešenih vprašanj. Na dlani pa je, da je del rešitev tudi v podjetju samem. Predvsem je potrebno zmanjševati zaloge, seveda ob istočasnem povečevanju proizvodnje. Ugoden vpliv na sredstva ima tudi izvoz na konvertibilna področja. Izvoz zagotavlja po eni strani hitro likvidna sredstva, po drugi strani pa nastopajo tudi kratkoročni krediti za pripravo izvoza kot vir pokritja zalog. Čeprav smo na področju vezave sredstev v zalogah, pri kupcih itd. že doslej delali z zaviranimi rokavi, jih bomo morali v prihodnje zavirati še bolj.

STARE TERJATVE BO TREBA ODPISATI

Že po zaključnem računu za leto 1972 bo potrebno del terja-

nad 90 dni, v letu 1973 in naprej pa po 25 odstotkov za vsakih 90 dni. To pomeni: če je bila izdana faktura kupcu pred 1. oktobrom 1972 za 100 din in da ta faktura do konca leta 1972 ne bo plačana, bo potrebno 12,5 din odpisati v breme dobička. Če pa na primer letos izstavljena faktura vse leto 1973 ne bo plačana (4 krat po 90 dni, vsakih 90 dni odpis terjatve za 25 %), jo bo treba po zaključnem računu za leto 1973 v celoti odpisati v breme dobička. Če bo faktura kdajkoli plačana, se bo začasno odpisani znesek dobiček povečal. Po letu 1973 se bodo terjatve odpisovale po 25 odstotkov že po 45 dneh.

Ukrep bo zahteval, da bomo prisiljeni prodajati blago samo plačilno solidnim kupcem. To pomeni, da ne bo dovolj blago samo prodati in prikazovati fiktivne rezultate, temveč bo treba za blago tudi izterjati sredstva. Eden od poglavitnih regulatorjev na tem področju bodo prav gotovo tudi potrošniški krediti, katerih pa ima Brest za enkrat še znatno premalo.

Po prvih izračunih bo potrebno letos odpisati na Brestu za okrog 900.000 dinarjev terjatev do kupcev.

Omenil sem le najpomembnejše ukrepe, ki globalno zadevajo najširši krog delovnih organizacij in ki se z njimi najširše prepletajo. Vedeti moramo, da se tudi likvidnostne težave naših partnerjev in naprej njihovih partnerjev v večji ali manjši meri odražajo tudi na naše poslovanje.

Med omenjenimi, vendar prav gotovo tudi pomembnimi ukrepi, velja omeniti tudi povečana vlaganja v rezervne sklade (zmanjšanje sredstev za vlaganje v osnovna sredstva), realno vrednotenje vseh zalog (zaloge ne smejo vsebovati izgub) itd., kar pa smo na Brestu že pred ukrepi pravočasno uredili.

Za zaključek naj omenim še to, da se je Brest že pred leti odločil za zavestno vlaganje sredstev v trajna obratna sredstva. Zanj tri leta je izdvojil v te namene 9 milijonov sredstev poslovnega sklada, kar pomeni glede na dosežene poslovne rezultate pre-

Tudi v Tovarni pohištva Stari trg so zadovoljni z letošnjimi uspehi

te pogoje. Med podjetji, ki nimajo pokritih vseh zalog s trajnimi viri sredstev, je tudi Brest. Po okvirnih izračunih bo primanjkovalo konec leta 1972 Brestu okrog

te, starih nad 90 dni odpisati v breme dohodka in dobička delovne organizacije. Za leto 1972 se bodo odpisale terjatve v višini 12,5 % neporavnanih terjatev

cejšen znesek sredstev in zavestno usmerjanje h krepitvi lastnega obratnega kapitala ter k stabilizaciji podjetja.

D. Milnar

Novoletni razgovori

Običaj je, da se ob izteku leta nekoliko zamislimo vase in v okolje, v katerem živimo in delamo, da pretehtamo svoje delo in kujemo nove načrte. Letos smo se odločili, da za takšen novoletni obračun zaprosimo čim več članov naše delovne skupnosti, predvsem iz neposredne proizvodnje.

Vsem smo zastavili enaka vprašanja:

1. Kako ocenjujete gospodarjenje in poslovanje Bresta v l. 1972?
2. Kaj bi bilo treba po vašem mnenju na Brestu popraviti letos, zlasti pa prihodnje leto?
3. Vaša novoletna želja?

ANGELCA SOLOMUN, delavka v stolarni TLI Stari trg:

Ko ob koncu leta ugotavljamo uspehe poslovanja v našem podjetju, lahko ocenjujem, da smo dokaj dobro poslovali. Še posebej velja to za našo poslovno enoto, ki jo najbolj poznam.

Mislím pa, da še nismo dosegli dovolj, zlasti glede pogojev na delovnih mestih. Predvsem mislim na zastarelost žagalnice, na utesnjenost stolarnar in pa na veliko bla-

plačilom za prodane izdelke v izvoz ni bilo težav ob izplačilih osebnih dohodkov in blokiranju žiro računa.

Gospodarjenje Bresta bi v celoti zelo težko ocenili. Verjetno nismo izkoristili vseh rezerv, ki bi jih lahko. Pred nami je novo poslovno leto, v katerem pa jih bomo prisiljeni poiskati.

— 0 —

Za letošnje že prepozno popravljati napake, lahko pa jih v prihodnjem letu. Biti bomo morali bolj elastični v željah in prisluhniti posameznikom in poslovnim enotam glede družbenega standarda, kadrovske in stanovanjske politike, mehanizacije in odprave zelo težkih del in ne nazadnje stabilizacije delovnih mest.

Mnogo danes govorimo in razpravljamo o minulem delu. Mislim, da bi morali tudi na Brestu o tem več razpravljati v drugačnih merilih in okvirih ter v internih sporazumih to jasno napisati.

V prihodnjem letu naj bi bila poslovna uspešnost eden izmed stimulantov za večjo produktivnost. Verjetno ne bi bilo odveč, če na koncu rečem, »da bi toliko ugriznili, kolikor lahko pojemo«.

— 0 —

Želim, da bi bil vedno in povsod prisoten sloves podjetja, ki ga Brest ima doma in v tujini. Na trgu želim enako, če ne že boljše povpraševanje po naših izdelkih. Želim še dosti takih programov in proizvodov, kot so Barbara, Vega in K-33. Istočasno pa želim vsem zaposlenim mnogo zadovoljstva, uspehov in osebnih sreč v letu 1973.

IVAN MARKOVIČ, merilec žaganega lesa v TLI Stari trg:

Letošnje gospodarjenje na Brestu ocenjujem še kar ugodno, pa naj si bo proizvodnja ali prodaja na do-

Alojz Humar, analitik dela in časa v TP Stari trg:

Pri tem podjetju sem zaposlen že več kot osem let. Seveda sem v tem času doživel že marsikaj, posebno v začetku je bilo več težav in neprijetnosti kot pa uspehov in zadovoljstva. Gospodarski uspeh podjetja in poslovne eno-

vsem zdravja, da bi še dolgo živela in delala med tem kolektivom.

Marija Trubačev, blagajnik v TP Stari trg:

O letošnjem gospodarjenju na Brestu? Le tako naprej!

V gospodarske razmere se ne bi spuščala, vendar bi predlagala, da bi v proizvodnji bolj upoštevali strokovnost ter temu primerno prilagodili tudi osebni dohodek.

Moje želje? Mir na svetu, zdravje v družini in uspešno poslovanje podjetja.

te, v kateri delam, je letos vsekar razveseljiv. Prepričan sem, da je treba uspeh pripisati pravilni poslovni politiki podjetja, pa tudi marljivemu delu vseh članov delovne skupnosti.

— 0 —

Ne delam si nikakršnih iluzij, pogoji za gospodarjenje bodo čedalje težji. Zato bomo v prihodnjem letu lahko vsi zadovoljni, če bo poslovni uspeh podjetja enak letošnjemu. Želel bi predvsem večjo povezanost med poslovnimi enotami, upoštevanje predlogov in pripomb vseh zaposlenih, aktivno delovanje družbeno političnih organizacij ter dosledno izpolnjevanje sklepov organov upravljanja.

Kot vsakemu človeku je tudi zame na prvem mestu zdravje v družini. Druga želja pa je, da bi se vselil v novo hišo, ki sem jo pričel graditi že lani.

Prav tako želim zadovoljstvo vsem članom kolektiva in da bi skupaj dosegli novih delovnih uspehov.

Marija Mlakar, delavka v strojnem oddelku TP Stari trg:

Ocene celotnega poslovanja podjetja ne morem dati, saj je podjetje preveliko, da bi se človek na vse spoznal, kar se v njem dogaja, sicer pa sem zaposlena šele nekaj let. Kljub temu se mi zdi, da je poslovanje zelo uspešno. Predvsem za našo poslovno enoto lahko to upravičeno trdim.

— 0 —

Ker delam pri stroju, me zanimajo predvsem delo in pogoji dela na mojem delovnem mestu. Odgovornim bi priporočala, naj bi posvetili več pozornosti pravilne-

mu in pravočasnemu popravilu strojev in njihovemu vzdrževanju. S tem bi bilo manj hude krvi in zastojev v proizvodnji.

Ponosna sem na uspehe, ki smo jih dosegli. Zato si želim pred-

Pa še eno skromno željo imam: delovni čas od šestih do štirinajstih tudi za uslužbence.

TONJE LUNKA, šef pogonske službe, v TP Martinjak.

V primerjavi z zadnjimi leti je bilo gospodarjenje v letu 1972 precej uspešnejše, prav posebno v Martinjaku, saj se nam po nekaj letih prvič spet obeta pozitivni zaključek poslovnega leta. Kot vodjo pogonske službe me morda nekaj moti majhno investicijsko vlaganje, saj se nam kasneje to lahko mašuje, posebno, če imam v mislih precej star strojni park.

Za uspešnejše, ali pa, da rečemo, dobre rezultate, bi bilo treba storiti marsikaj. Prvo pa, kar se mi zdi

najpomembnejše, so odnosi in odgovornost vodilnih kadrov do izpolnjevanja nalog.

Tudi odnosi med poslovnimi enotami bi morali biti bolj življenjski, posebno pa med skupnimi službami in proizvodnimi poslovnimi enotami. Še naprej bi morali intenzivno raziskovati tržišče in pripravljati program za v prihodnje. V TP Martinjak vemo, kakšne rezultate lahko poslovna enota doseže, če v tovarni dela zmanjkuje. Prejšnji rezultati nas tepejo še sedaj, ker nam izdelki, delani na zalogo, ležijo v neprijetnih skladiščih in propadajo. Ko sem že omenil skladišča: nujno bi bilo, da bi to vprašanje v prihodnjem letu rešili. Ne znam si predstavljati, kam bi vskladiščili izdelke pri precej povečani proizvodnji, če

bi se samo za korak čas prodaja ustavila.

— 0 —

V prihodnjem letu želim še boljše poslovni uspeh podjetja zlasti pa naše poslovne enote, dobre odnose med sodelavci, saj je to že velik del uspeha pri delu. Ne nazadnje pa želim seveda zdravja in sreče v moji družini, pa tudi vsemu kolektivu.

MARIJA GORNIK, na delovnem mestu planska administracija — TP Martinjak:

Letos je obseg proizvodnje v TP Martinjak, pa tudi na celotnem Brestu močno narasel. Brest je letos posloval dokaj uspešno, saj je izpolnil že skoraj vse planske obveznosti. Tudi prodaja je bila uspešna, saj je bilo včasih večje povpraševanje, kakor pa so bile ponudbe.

— 0 —

Najprej je omenila, da so med osebnimi dohodki še vedno preveliki razponi in bi jih bilo potrebno uskladiti. Prizadevati bi si morali tudi za to, da bi si pridržali čimveč domačega strokovnega kadra, saj je samo ta za podjetje perspektiva. Zato bi morali nuditi štipendije predvsem našim mladincem. Izkušnje nam kažejo, da tuji strokovnjaki ostanejo pri nas samo nekaj časa, vendar tega niso krivi prenizki

osebni dohodki, kot je večkrat poudarjeno.

— 0 —

Vsem članom delovne skupnosti Bresta želim veliko zdravja in veliko poslovnih uspehov v letu 1973.

JANEZ GODEJŠA, obhodni kontrolor v TP Martinjak.

V začetku leta stanje ni bilo najlepše, v drugi polovici pa se je popravilo. Sedaj sem v celoti zadovoljen in želim, da bi tudi v prihodnje tako gospodarili.

— 0 —

Na Brestu bi bilo treba izenačiti našo interno delitev osebnih dohodkov in postopoma odpravljati prevelike razpone. Odpravljati bi morali tudi najnižje osebne dohodke, saj jih izpod 1200 din ne bi smelo biti.

— 0 —

Želim, da bi si v prihodnjem letu uredili stanovanjske prostore, vsemu kolektivu pa dosti zdravja in delovnih uspehov.

to, ki ob slabem vremenu otežkoča delo zlasti delavcem na hlodišču in skladišču žaganega lesa.

— 0 —

Izboljšati bi morali delovne pogoje v naši poslovni enoti, urediti kreditiranje stanovanj tako, da bi sklad v celoti koristili delavci, ki so najbolj potrebni stanovanj, tudi tisti z nižjimi osebnimi dohodki. O tem bi najpravičnejše lahko odločale same poslovne enote.

Pri nas bi bilo urediti tudi parkirni prostor za motorna vozila delavcev. Veliko je govora o mladini. Želim več podpore od sindikata, zlasti več nasvetov za delo v tej organizaciji.

— 0 —

Moja največja želja je, da bi končala ekonomsko dopisno šolo. Upam pa tudi, da se mi bo uresničil vsaj delček vseh teh omenjenih stvari, ki ne bodo dobrodošle samo meni, ampak vsem delavcem Bresta. Vsem sodelavcem želim še naprej uspešno leto v vseh pogledih, hkrati pa, da bi na svetu zavladal mir.

ANTON PIŠEK, TLI Stari trg:

Po že bolj ali manj znanih rezultatih poslovanja v Brestu lahko rečem, da je bilo letošnje leto dokaj uspešno. Mogoče ni bila v celoti izkoriščena izredna konjunktura, ki je bila na domačem trgu. Usme-

ritev prodaje v izvoz je bila pravilna, čeravno nismo dosegli prodajnih cen po naši želji. S takojšnjim

mačem in na tujem tržišču. Kvaliteta naših izdelkov nam zagotavlja možnost, da prodajamo finalne izdelke pa tudi žagan les na vseh tržiščih, doma in v tujini. Zato si je Brest do sedaj pridobil velik sloves in upam, da bo v prihodnje še bolj napredoval.

— 0 —

Mislim, da bi morali v prihodnjem letu v naši poslovni enoti modernizirati žagalnico in skladišče žaganega lesa. To bi našemu podjetju prineslo večje perspektive za prihodnji razvoj, saj bi dosegli boljše pogoje za kvaliteto in sušenje žaganega lesa, pa tudi odpreme. S tem bi tudi zmanjšali število delovne sile, izboljšali osebne dohodke in drugo.

— 0 —

Želim, da bi si vsi delavci Bresta še bolj prizadevali za njegovo prihodnost in da bi še bolj napredovali. Vsem delavcem Bresta želim srečno in uspešno leto 1973.

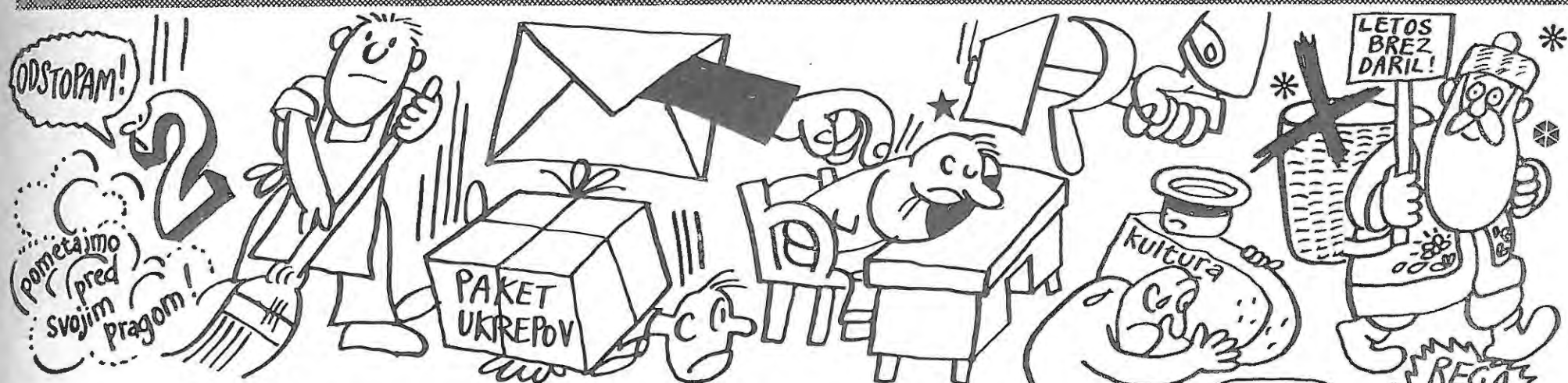
197

3

JAZ BOM
UREDILA
VSE SPODAJ
NAŠTE PROBLEME!

novoletni

pozornik

Zdaj, zdaj bo v koledarju obrnjen zadnji list in spet dobil je delo vaš kronist. A roko na srce — obraz njegov je rahlo kisel, v resnobnih časih za humor je zgubil smisel.

Je čas nabaviti si nove koledarje in izpolniti davčne formularje. Da čisti bi bili Silvestra zadnjo uro, napravimo še novoletno inventuro!

Brez tarnanj! Dobili letos mnogo smo »paketov«, ukrepov, določil, priporočil, obetov, le pridni in pa tisti, ki imel je dober nos, bil tej »dinamiki« je v celoti kos.

A končno marsikdo je doumel, da gre zares, če le predolg ne bo stabilizacije proces. Sicer pa je koncept ravnanja našega le-ta: počistimo (v mejah možnosti) najprej doma!

Spet letos v časopisje odločno smo posegli, ko Kranjcem smo z odlokom o zaščiti žab postregli. O jezeru: baje se letos ni nikoli posušilo, saj pratika zaznamovala moče je obilo. Sicer pa — prav zares — se ni kaj dosti premaknilo, saj marsikje zakraljevalo je mrtvilo. Pa k sreči znano pismo smo dobili, tako da smo moralno si lenobo poživili.

Nenadoma so vse organizacije postale žive, začele formulirati stališča, sklepe in pozive; kaj zrno je, kaj pleve, naj pokaže čas, saj je edino prav, da vsak razkrije svoj obraz.

Precej gostilniških razprav vzbudili so gostinci ki (v boju proti alkoholu?) gostišča so zaprli; morda pri tem so ohranili misli čiste: zakaj odirali bi devalvirane turiste?

Turizem... naše mile, sladke daljne sanje... Kako srčno, bodró se je zaviti vanje! A kaj, ko nas že ljudski modrec poučuje: Brez muje se še čevelj ne obuže.

Tako sameva naša Slivnica prastara, nobena coprnica (še moderna) je ne mara in še in še naštevali bi v nedogled, kje goste speljemo lahko na tanek led.

Storitvene dejavnosti (tako se reče!): škoda besedi, ker jih v naši ožji domovinci skoraj ni. Če pa kdo hoče svojo ženo milo usmrtiti, ji treba le elektriko in vodovod je omeniti.

Sem bi prišle še lahko kulturo, ki neobgledno (sama) čaka svojo svetlo uro. O športnikih: nekako gre na bolje, če le ne bodo izgubili tekmovalne volje.

Brez ribičev in lovcev bilo bi nam dolgčas, zato so jagri povabili nam medveda v vas; morda tudi zato, ker izgubili stike smo z naravo in reformiran šolar komaj še razloči kravo.

In Brest? Pri petindvajsetih je kar krepak in med obilico ukrepov imel je čvrst korak. Če kdaj čez jarek skače, kjer je most, opravičilo vendar je lahko — mladost.

Kaj vse lahko storijo trma in pa srca mlada, pokazala je letošnja lesariada. Dobil je Brest za prireditev oceno pet, pa še na zmagovalni oder se povzpел je spet!

In kaj smo še kaj takega počeli? Samoupravno o delitvi novcev se sporazumeli; a kaj, ko zdaj popravkov ni nikoli konec, pa sporazum je kot zakrpan lonec.

Še dosti se stvari vleče kakor jara kača: kako naj IBM nam rezultate vrača... kako bi reorganizacijo postavili, da ne bi je čez mesec dni popravili...

Kako TOZD-eje bi ustanovili, kako kredite stanovanjske razdelili; kaj rekla banka o iверki novi bo, kako sukalo stabilizacije se bo kolo.

Pa še in še... A saj po planu mnogo bo razprav, pa bo ob njih še dosti razbolelih glav. Zato beležnico o starem letu si zaprimo, pa vse slabosti in napake pozabimo.

V kozarce raje čistih vin nalijmo in se veselo v novo leto zavrtimo! Da vsem bilo bi delavno in zdravo in da bi vedno našli pot in misel pravo!

Zdravilna kava

Na odmaknjeni domačiji Vidovske planote je živila zdrava kmečka družina. Najbolj pogosta obiskovalca tam sta mrzla burja in veter. Edini prednosti življenja v teh krajih sta čist gorski zrak ter idilični mir, ki ga danes vsi tako pogrešamo.

Eden od sinov — menda je bil najstarejši — se je odločil za spremembo v svojem življenju. Češ, za fanta kot je on, bi se vse-kakor spodobilo, da bi bil vpisan v poročni knjigi; z ženo pa bi si pridobil še eno moč na domačiji. Le malo časa je poteklo, pa so v hiši že imeli ohcet in nevesto. Vsa družina se je z lahkoto prilagodila novim razmeram, saj je bila ta mlada pridna, spoštljiva in skromna ženica. Še največ težav je imel mladi mož — Florijan. Predvsem se ni mogel odpovedati prostosti, ki jo je užival kot fant, ter veseli družbi prijateljev in znancev.

Po nekaj mesecih zakonskega življenja — bilo je ravno sredi najhujše zime — se Florijan na dan nedelje praznično obleče in lepo uredi ter svojo namero zaupa Micki kot je bilo ženi ime: »Veš Micka, že dolgo nisem bil v dolini, prav bi bilo, da grem malo med ljudi, pa tudi v cerkev po odpustke.«

»Lepo od tebe, dragi Florijan, da greš k maši«, reče Micka, »pa glej, da se boš kmalu vrnil.«

Florijan je ljubeče objel ženko, nato pa ji je z roko pomahal v pozdrav z besedami: »Za kosilo bom že nazaj!«

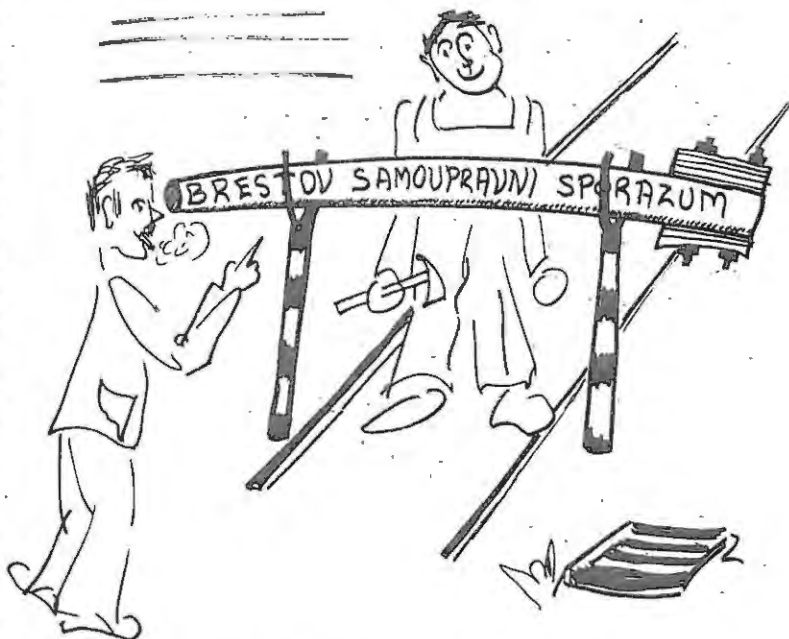
Micka se je zagotovo nasmehnila, sicer pa tudi Florijan sam ni bil popolnoma prepričan v to, kar ji je obljubil.

njegovi prijatelji. Naročil je še en čaj — pozneje jih ni več štel, pa tudi na službo božjo je čisto pozabil.

Prijatelji so imeli zanj kup vprašanj v zadevi njegove zakonskega počutja.

Florijan je vseprek hvalil — od žene do domačije. Sicer pa na vsa vprašanja sploh ni uspel ali pa ni hotel odgovoriti.

Gostilničar je pogosto meril pot od pulta do mize, za katero je sedel Florijan s svojimi prijatelji.

— Zakaj pa zapornice? Saj tu ne vozi noben vlak...
— Prav zato, da zapremo pot takim investicijam, kot je bila tale

Preberite še to...

— Prijatelje dobre kapljice obveščamo, da je v bifeju delavske restavracije prepovedano točenje alkoholnih pijač med sedmo in petnajsto uro. Kdor res ne more vzdržati, naj skoči po pivo k točilni mizi v novi restavraciji sredi teritorija TP Cerknica.

— Somišljenike dispo kluba obveščamo, da je slavni zdravniški zbor sklenil, da mora ostati klub zaprt zaradi neozdravljive bolezni v ansamblu. O prodaji oziroma o plačilu instrumentov ni ničesar znane-ga.

— Društvo prijateljev mladine v Cerknici vas vabi na veliki karneval ob praznovanju Dedka Mraza. Kar-

Po vsem smehu in dobri volji so tudi zapeli, in sicer tisto: »Pre-ljudi lejdig stan...«

Ura je neverjetno hitro tekla. Florijan je bil prepričan, da je z njenim drobovjem nekaj narobe.

Dan se je že davno poslovil, ko se Florijan zdrzne, češ: »Domov bo treba, tam me čaka skrbna žena, pogleduje skozi okno in pre-stavlja kosilo po štedilniku. Mor-da si bo celo mislila, da sem zmrznil, kar ne bi bilo nič čudne-ga v tem mrazu.«

Skočil je pokonci, ogrnil površ-nik ter jo skoraj brez slovesa in pozdrava ubral proti domu. Piš burje se mu je v glavi mešal s petjem v gostilni, takt pa je daja-lo pričakovano »petje« ženice. »Le kaj bo rekla,« je sam pri sebi

brundal, »nikoli več ne bom šel nikamor.«

Po nekajurni hoji, ko je bil že na koncu svojih moči, je v temi zagledal obrise svoje domačije. Že od daleč je začutil toplino in varnost doma, skrbel ga je le sprejem, ki mu ga bo pripravila žena. »Pač, kar bo pa bo, končno pa me ne briga, saj sem vendar jaz gospodar v hiši!« je rekel na glas ter še nekaj zaklel zraven.

Potihoma je odpiral vrata in se plazil v kuhinjo. Tam se je raz-pravil in že nameraval v posteljo, ko je iz sobe zaslišal glas ženice: »Florijan, oh, kako sem bolna, po zdravnika bo treba!«

Florijanu se je zameglilo pred očmi; sedaj pa spet v dolino, ko je dal zadnje moči iz sebe, da je sploh prišel domov.

»Če je tako, bom pa šel!« je de-jal. Spet se je začel oblačiti. V mislih je imel vso tisto zasneženo pot pred seboj, obenem pa tudi strah, da je z Micko kaj narobe.

Micka je takoj »odleglo«, ko je opazila možovo pripravljenost: »No, Florijan, pa do jutri počakaj z zdravnikom, morda se bo moje zdravje kaj popravilo. Vseeno pa mi skuhaj malo kave!«

Kljub utrujenosti je Florijan kar poskočil od veselja — v tre-nutku je postal najsrečnejši člo-vek na svetu. Vse bi napravil za ljubo ženo, samo da ne bi bilo

treba spet v dolino. Saj take poti najbrž sploh ne bi zmoget.

V temi je iskal iveri pod šte-dilnikom, da bi zakuril. Elektri-ke v hiši ni bilo. Tisti, ki se na to razumejo, pravijo, da električni tok sploh ne more v take hribe.

Ogenj v štedilniku se je počasi razvnel. »Micika, kje pa je kava?« »Oh, ti moški, nič ne vedo«, reče Micka, »v omari na zgornji polici, mislim, da v drugi skode-lici!«

Florijan z roko seže v omaro ter tipajoč išče kavo. »Aha, sem jo že našel!«

Na štedilnik da ponev ter va-njo strese kavo.

Ogenj v štedilniku je gorel z vso vnetostjo, Florijan pa je v temi mešal kavo. Oba z Micko sta pričakovala, kdaj se bo pojavil zna-čilni vonj po praženi kavi, vendar tega ni in ni hotelo biti. Flori-jan vrže na ogenj še nekaj polen: »Naj zlodej pocitra, če se še se-daj nebo sprazila!«

Plošča štedilnika ter ponev sta vse bolj žareli, toda vonja po ka-vi, tudi po sežgani, ni bilo od ni-koder.

Tedaj pa Florijan prižge trsko in posveti v ponev. Glej ga: na-mesto kave je stresel v ponev — rožni venec, ki ga je imela stara mati shranjenega v omari.

Svojo zmožo je zaupal Micki. »Ah, Florijan, sedaj sem pa že skoraj čisto zdrava!«

Veter nam je šepnil

— Da ob praznovanju 25-letnice podjetja noben delavec ali upoko-jenec BRESTA ni dobil odlikovanja.

Razloga za to sta dva: vsi ena-ko smo zaslužni — torej smo glede na to že skoraj v komunizmu; naj-nujnejše razlike pa se kažejo v tisti pločevini na štirih kolesih.

— Da so BRESTOVA vrata visoko-kvalificiranim kadrom široko od-prta — na obe strani. Dokaz? Letos nas je zapustilo sedem delavcev z višjo in visoko izobrazbo.

— Da bo nova organizacija skup-nih služb podjetja, ki jo pripravlja-mo že poldrugo leto, vsebovala tudi predlog, da se nekatere službe pre-imenuje v »bando«. Radikalnejši po-samezniki iz TP Cerknica to novost že preizkušajo v praksi, kar vnaša v medsebojne odnose nenavadno pri-srčnost in naravnost bratska čustva.

— Da so pravice delavcev na BRESTU povsem zaščitene. Sindikat tako za minulo leto ni zabeležil več-jega dela.

— Da so delavcem Tovarne pohi-štva v Cerknici na slavnostnem ko-silu ob 25-letnici podjetja trikrat zaporedoma zavrteli tisto: »Al' ste ludi, čisto nori...«

— Da bo treba napraviti novo evi-denco članov Zveze komunistov, ker se je stara izgubila. Potrebna bo to-

rej temeljita inventura, da ne bi prišlo do napačnih knjiženj.

— Da so v pravkar se iztekajo-čem letu v poslovni enoti Tovarni ivernih plošč pričeli s proizvodnjo tapetiranih ivernih plošč. Izumitelj je povsem naključno postal delavec pri iveraču, ki je iz jeze vrgel v stroj svoj suknjič. Vzrok za to še ni preverjen, tovarna pa je že dobila ponudbo za sodelovanje s tapetni-škim oddelkom in zdaj intenzivno pripravlja proizvodnjo čipkastih iver-nih plošč.

— Da so se letos najbolj zabavali v TLI Stari trg, ko so kupili nakla-dalec Volvo. Ta ni miroval niti tren-utka: nekaj časa je vlačil skupaj hlode, nekaj časa pa so vrli žagarji njega vlačili iz blata, ki ga na skla-dišču ne manjka.

— Da imamo v Cerknici delovno organizacijo z najmanjšim številom zaposlenih v Evropi (podatkov za ostale celine žal nimamo). To šte-vilo je doseglo v letu 1972 povpreč-n 0 (z besedo: nič) zaposlenih. Ven-dar vedo priznani strokovnjaki pove-dati, da nastajajo problemi šele ta-krat, ko gre število v minus. Seda-nje prednosti so očitne: Zavod za turizem v preteklem letu niti en-krat ni imel težav z izplačilom oseb-nih dohodkov redno zaposlenih. Vprašanje je, kdo je izplačeval ho-norarje.

Barbara, Barbara...

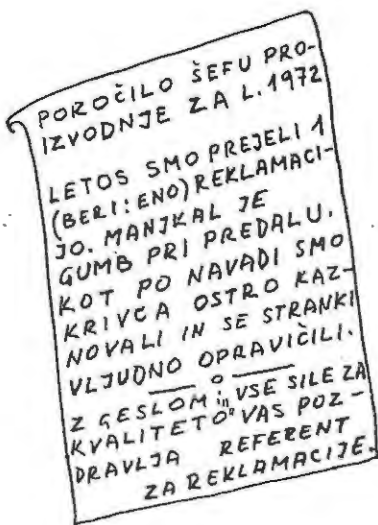
Z dolgimi koraki je zagazil v globoki sneg; pred njim je bilo več ur naporne hoje.

Ko je prišel v občinsko metro-polo, je ves moker in premražen zavil v »Zajfenco« in naročil čaj z rumom. Kmalu so prišli tudi

V letu 1973 so imeli prijetne sanje...

UREDNIK OBZORNIKA

ŠEF PROIZVODNJE

KADROVIK

V začetku je bila SLIVNICA. Slivnica pa je bila pusta in prazna. Coprnice so se dolgo-časile na njej in oblaki so se podili okrog njenih bokov.

Potem je bog rekel: »Naj se lo-či suho od mokrega in moko-ro od suhega in ščuke naj plavajo v vodah in medvedje naj ren-čijo po hostah.«

In bilo je tako in bog je bil za nekaj časa zadovoljen. Coprni-če pa ne. Pritožile so se: »Med-vedje niso za igro in s ščukami nam ni nič pomagano; plavati coprnice nikoli nismo znale in se tudi ne nameravamo učiti.«

Zato jim je bog ustvaril metle in coprnice so s to mehanizaci-jo širile svoje geografsko ob-zorje. Toda naveličale so se večnih poletov in se spet pri-tožile: »Poglej, ki si nam sple-tel metle! Čeprav si nas ustvar-il grde in bradavičaste, nima-mo nikogar, ki bi se nas ball!«

Zato je bog ustvaril Notranjca in mu zapovedal: »Tebi dajem oblast nad kopnim in vodo, nad medvedi in ščukami, v za-meno pa spoštuj mene in bati se moraš coprnice!«

In Notranjec je podkrižal po-godbo.

Klal je poslej medvede in se zavijal v njihove kože, lovil je ščuke in jih sušil nad brinjem, da so se coprnice na Slivnici solzile krmežljave oči.

In bog je bil ponosen na svoje delo in kadar so coprnice naj-bolj kihale in vreščale, da so

strele prskale v dolino, se je on krohotal v svojo kosmato brado, da je odmevalo po Ja-

vornikih in bobnelo v gozdovih Križne gore.

Notranjcu pa se je dobro godi-lo: gozdovi so bili polni medve-dov, bog mu je na lok vodil je-lene in srne, v skrinjico polhe, v vrše ščuko; v košare, splete-ne iz zelene kravine, so not-ranjske samice nabirale lešnike in drnule, gobe in krhlike, da so nakrmile in pocelile svoje notranjske samce, kadar so se izstradani, opraskani in krvavi vračali z lova.

Nič ni bilo narobe in coprni-ce so imele svoj užitek, kadar so zmešale lovčem sled ali žen-skam vrinile mušnice v košaro. Zato se jih je človek bal. In bog je videl, da ga Notranjec najbolj spoštuje prav takrat, kadar najbolj rohnijo.

In tako je bilo dolgo dolgo, da je spet postajalo dolgčas.

Takrat so prišli RIMLJANI. In ker je bilo v trenutku dolgega časa konec, so jih Notranjci z veseljem sprejeli. Naganjali so jim medvede v slabo utrjene tabore, da so morali zidati gra-dišča; ženske so jim v zahvalo za užitke nastavljale v postelje rake in krstače.

Bog je nekaj časa to gledal, na-zadnje pa sprevedil, da No-tranjci nočejo okupacije, če-prav jo je on sam naštudiral.

Zato se je strašansko razjezil in sklenil poklicati nad vso do-lino vrsto nadlog.

Razsrdil se je torej bog, stopil s kamnitega Nanosa, se razko-račil nad zelenimi Javorniki in s svojo okovano palico našto-kal nešteto lukenj v jezersko dno in njegovo oklico.

»Pusta bo tvoja zemlja, o No-tranjci! V potu svojega obraza boš sekal svoj les in Lahom boš prodajal za nevredno ceno pre-sežke svojega dela. S konji boš spal, z govedi boš kontrabantil in tvojih potomcev potomci si bodo na univerzah ubijali gla-ve, kako zamašiti luknje, ki sem jih zvrtil v tvojo posest.«

Tako je rekel bog — zagrgralo je po ponikvah, zažlobudralo po jamah in zabobnelo v pod-zemlju. In jezero je prvič usah-nilo.

Od tedaj voda uhaja vsako le-to in ni se rodil še župan, ki bi bil spraval čudne vode v enako-merno stanje.

Ljudje so nekaj časa sekali, vo-zarili so, preklinjali in topli u-bogo živino, pili in tihotapili od Loškega potoka do Vipave in od Vipave do Loškega potoka. Žene, v kolikor se niso udinja-le temu istemu nevarnemu po-slu, so redile prašiče, pridelo-vale repo in kavro in plele ko-renje bogu v čast in zadošče-nje — dokler si Notranjci niso

Sgudbe Svetga pilma te stare in te nuve sevjesse Ikul ta breftou posornik ne hvitlu poltauljene

poiskali luknje v zakonu, ki ga jim je postavil bog:

Zgradili so si tovarne. Nič več ne furajo, prašiče so poklali, krave in vole odpeljali, konje prodali Lahom, njim gre tudi les. Jezero so razdelili na druž-beno in državno, zaščitili žabe v obeh sektorjih, medvede streljajo samo še v naseljih, za jeleni raje plačajo škodo.

Navadili so se na alkohol kot koloradar na pantakan in niso tako redki, ki prenesejo že oboje — vinjak in tablete proti njemu.

Narod je zdrav brez telovad-nice, ob odprtih in ob zaprtih gostilnah, ob polnem in ob praznem jezeru; to je narod, ki

mu odpira turistično prihod-nost zavod, ki nima ne delav-cev ne direktorja.

Vodo napeljujejo z one strani, kamor bog s palico ni segel, to-da ker gre čez preluknjani svet, jim sproti uhaja. V svoja nova bivališča so si navlekli visoke-ga sijaja, zakaj mat bi se videl samo podnevi. Eden redkih krajev na Slovenskem je to, kjer se gleda televizija tudi še ob pretrolejki in si coprnice še niso upale zamenjati svojih metel s sesalci.

Zadnjič, ko so možje stikali glave in študirali notranjski tu-rizem, je enega bog razsvetlil: »Napravimo si iz vseh lukenj v kulturi, v štacunah in cestah svojo veliko Postojnsko jamo; iz mlak, ki bodo odtekle iz teh lukenj, se bo nacedil kompletni gornji Jadran — in v Cerknici bo spet vse dobro in prav.« In sedmi dan bog lahko mir-ne duše — počival.

Sedem naglavnih grešnikov

Časi so hudi. Davki nas tišče in draginja nas tare. Šibajo nas inflacije, stabilizacije, devalvacije in druge akcije. Vprašajmo pa se, kdo je temu kriv. Mi že ne. Jaz pa sploh ne. Kje pa! Oni so krivi. Tisti, tam. Prberite časopise, pa boste videli.

In beremo: »...pojavom neupravičenega bogatenja pa botrujejo tudi birokratsko-tehnokratske tendence karierističnih posameznikov, ki z demagogijo uveljavljajo svoje ozke lokalistične interese ali pa preživele etatistične prijeme...« in ne razumemo in lahko strmimo nad žurnalistovo neprodno modrostjo in mu zavidamo bistrost, ki mu jo je dala mati natura.

Za lažje razumevanje pa si danes v besedi in sliki oglejmo sedem naglavnih grešnikov in, kot rečeno, kakršna koli podobnost z bralci ni zgolj slučajna:

BIROKRAT je proizvod kooperacije med papirno industrijo in industrijo črnila. Svojo dušo je zapisal hudiču, a ne bo šel v pekel, dokler ne bo dobil pravilno izpolnjenega, podpisanega in žigosanega potnega naloga. Čeprav se združuje v ne-

čen poznavalec planskih partitur misli, da je edini, ki je sposoben izbrati pota državne glasbe in dirigirati njenim izvajalcem. Največ pozor-

kot je. Dobro ga je imeti, da se vsaj ve, kdo je kriv. Pri nas nas ni — tehokratov.

KARIERIST še sam ne ve natančno, kaj je. Njegova specialnost je prilagajanje vsakokratnim političnim trenutkom v družbeno-gospodarskih prostorih. Nahajamo ga na vseh ni-

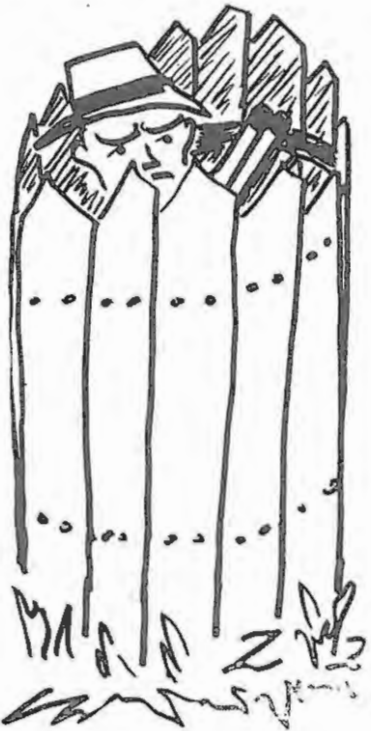
nosti posveča tistim taktom, ki se izvajajo fortissimo. V slovarčku tujk piše, da je etatist privrženec etatizma. Pri nas nas ni — etatistov.

LOKALPATRIOT je že dolgo v navadi. Kranjcem ne dela težav, ker se začneja z besedo lokal. Navadni samoupravitelji se takoj spremenijo

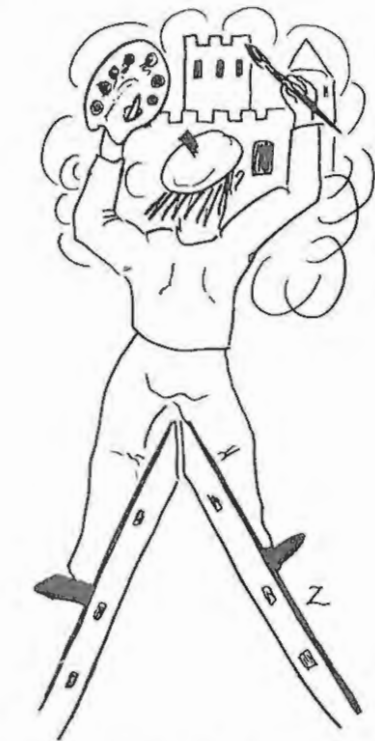
varne roje, niso mrčes in jih ni moč uničiti s pipsom. Pozitivna lastnost birokrata je v tem, da skrbi za športni duh, saj pošilja stranke na večdnevne pohode od urada do urada zaradi enega samega formularja. Pri nas nas ni — birokratov.

DEMOGOG je človek, ki ne laže. Ljudje mu zaupajo, ga cenijo in podpirajo. On pa jim v zahvalo sredi lepih rožic zida gradove v oblake in jim ponuja lepšo prihodnost tudi že na tem svetu. Ker dela samo za narodov blagor, ga najpogosteje na-

v lokalpatriote, če razpravljajo o novih investicijah. Govori se, da nima zavidljive širine. Pri nas nas ni — lokalpatriotov.

TEHOKRAT se je razvil iz parole »tehniko narodu«. Parola je še

hajamo v vrhovih političnega in samoupravnega življenja. Nekaterim se čisto pri vrhu zlomi klin. Pri nas nas ni — demagogov.

ETATIST je človek, ki je končal državno akademijo za centralno glasbo, oddelek za dirigente. Kot odli-

dobra, tehokrat pa se je v zadnjem času izpridil. Skupaj z birokratom sta pretežno kriva, da je tako,

vojih in v vseh strukturah. Je zelo priljubljen med sabo. Pri nas nas ni — karieristov.

NEUPRAVIČENI BOGATAŠ ni tujka, ker se je beseda pri nas že udomačila; bogataši pa bodo kmalu tujci, ker se selijo v inozemstvo. Smatrati ga je kot občana z napako, ka-

kršno pa bi radi mnogi imeli. Med prosvetnimi delavci ga ne nahajamo. Poleg neupravičenih je najti tudi nekaj upravičenih bogatašev. Poznamo tudi pevce zabavne glasbe. Imamo tudi nogometaše. Pri nas nas ni — neupravičenih bogatašev.

Novoletni bumerang so vrgli: Božo Kos, Božo Levec, Jože Kovšca, Franc Mlakar, Janez Praprotnik in Zdravko Zabukovec.

Pričeli smo z oblačenjem in tako z vsemi močmi pomagamo k družbeni reformaciji tiska

Novoletni razgovori

BOGO KOMOČAR, TIP Cerknica: Mislim, da so letošnji rezultati gospodarjenja dokaj ugodni. S tem pa še ni rešeno, da ne bi bilo lahko še bolje, seveda ob prizadevanju vseh zaposlenih.

— 0 —
Slišim, da bomo v prihodnjem letu izdelali novo analitično oceno, pa mislim, da bi bilo treba to zadevo vzeti bolj resno, da se ne bi ponovile stare napake.

Zavzel bi se tudi za delavce, ki so že več let zaposleni pri podjetju, da bi tudi oni lahko napredovali na boljše delovna mesta. Za zasedbe novih delovnih mest bi morali imeti

Po mojem mnenju bi bilo potrebno opraviti doslednejšo delitev dela med nekaterimi našimi službami in

povečati odgovornost za opravljeno delo.

— 0 —
V letu, ki prihaja, si želim, da bi do naselja, kjer imam hišo, asfaltirali cesto, da bi proizvodnja in osebni dohodki v naši delovni organizaciji še naprej naraščali, medtem ko naj bi se cene na trgu umirile.

JOŽE BRANISELJ, inštruktor v TP Cerknica:

Mislim, da je v zadnjem času, zlasti pa letos naše gospodarjenje uspešno. Če ocenjujem samo našo tovarno, potem lahko ugotovim, da

tudi prihodnje leto tako, če že ne boljše, saj je od tega odvisen standard vseh nas.

Vsekakor bi bilo umestno zvišati osebne dohodke tistim članom kolektiva, ki prejema najmanjšo kuverto.

Želim obilo zdravja v družini, da bi lahko delali in tako koristili sebi in podjetju.

ANICA ULAGA, delavka v oddelku II. strojne v TP Cerknica:

Mislim, da je bilo letošnje poslovanje Bresta v primeri s preteklim letom zelo dobro. Izdelki, ki so sedaj v proizvodnji v TP Cerknica, so tehnološko že tako utečeni, da ne moremo imeti večjih izpadov. Po drugi strani pa je po naših izdelkih na trgu veliko povpraševanje. Zaskrbljujoče je le to, da so delavcem s povprečnimi osebnimi dohodki ti izdelki skoraj nedosegljivi in si morajo iskati drugje cenejše pohištvo.

Več bi morali storiti na tistih področjih, ki vplivajo na večjo proizvodnost. V proizvodnji je treba lansirati boljše surovine, pravočas-

no oskrbovati tovarno z materiali, izpolniti organizacijo dela...

— 0 —
V prihodnjem letu si želim doma predvsem zdravje, v službi pa vedno dovolj dela in s tem tudi zaslužka.

Božo Resman, referent v nabavni službi SKS:

Menim, da je bilo letos gospodarjenje zadovoljivo, čeprav bi bilo lahko še bolje. Doseženi rezultati namreč kažejo, da bi bilo treba s skupnimi močmi dosegati še večje uspehe.

— 0 —
Vsekakor bi bilo treba doseči večjo odgovornost vseh zaposle-

nih, kar je pogoj za še boljše delovne in finančne rezultate. Menim namreč, da na tem področju močno zastajamo, kar nam dela določene težave v proizvodnji in v upravljanju. Skratka: odgovornost pri izpolnjevanju zahtev slehernega delovnega mesta!

Vsak ima več želja. Zame osebno je najvažnejše zdravje v družini, kar je pogoj za izpolnitev ostalih želja. Izkoriščam to priložnost, da želim čimveč sreče vsem članom našega kolektiva.

Justi Časar, natararica v delavski restavraciji:

Menim, da je bilo gospodarjenje na Brestu zadovoljivo, kar je po mojem mnenju osnova za še boljše rezultate v prihodnjem letu.

V naslednjem letu bi bilo potrebno posvetiti več pozornosti življenjskemu standardu zaposle-

nih, saj bodo delavci z nižjimi osebnimi dohodki težko krili vse večje življenjske stroške.

— 0 —
Novo leto bi želela pričakati doma v krogu svoje družine.

Preostane nam samo še sklep. Očitno smo si v oceni letošnjega gospodarjenja dokaj enotni: za nami je uspešno poslovno leto. To pa nas zavezuje za še večje prizadevanje v prihodnje. K temu nas zavezujejo tudi slabosti, ki jih moramo še bolj načrtno in še z večjo zavzetostjo odpravljati. Še stisk roke, veselilo: na zdravje! in pred nami bodo nove obveznosti, nove naloge.

Novoletne razgovore so pripravili Š. Bogovčič, J. Klančar, B. Levec, F. Mlakar, M. Šepec in I. Škrabec.

Dedek Mraz na Brestu

Na seji koordinacijskega odbora sindikata smo se dokončno dogovorili, kako bomo organizirali praznovanje DEDKA MRZA.

Naša želja, da bi praznovanje dedka Mrza organizirali v okviru celotne občine za vse predšolske in šoloobvezne otroke, se ni v celoti uresničila.

V Loški dolini je krajevna organizacija Socialistične zveze zbrala finančna sredstva od vseh gospodarskih organizacij na svojem območju. Pri praznovanju dedka Mrza in obdaritvi otrok, ki bo v kino dvorani v Starem trgu, pa bo sodelovala tudi osnovna šola.

Osnovna organizacija sindikata v Tovarni pohištva Martinjak bo za otroke zaposlenih staršev organizirala praznovanje dedka Mrza v kulturnem domu Grahovo. Sodelovala bo tudi osnovna šola Grahovo s kulturnim programom. Dedek Mraz pa bo otroke obdaril.

Osnovne organizacije sindikata Tovarne pohištva Cerknica, Tovarne ivernih plošč in SKS bodo novoletni program z obdaritvijo otrok organizirale skupaj v novi delavski restavraciji.

Pri programu bo sodelovala Glasbena šola Rakek. Tudi dedek Mraz bo imel v tem programu zelo veliko dela, saj bo moral obdariti okrog 880 otrok. Program bo dvakrat. Začetek bo 30. decembra ob 8. uri.

Najprej bodo prišli otroci s področij Rakitne, Žilca in vseh drugih vasi do vključno Begunj in Rakek.

Vozni red avtobusov bodo starši dobili pravočasno. Ponovitev programa bo oh desetih, prišli pa bodo otroci iz Cerknice Dol. Ježera, Zelš, Otoka in Podskrajnika.

M. Modic

interne razpise, da bi imel delavec možnost zaposlitve za novo delovno mesto.

— 0 —
Predvsem si želim dosti zdravja.

FRANC ZAKRAJŠEK, TIP Cerknica:

Letos je bilo gospodarjenje zelo uspešno. Kar smo izdelali, smo tudi prodali. Povečali smo obseg proizvodnje. Stiskalnico smo usposobili tako, da naenkrat stisnemo štiri plošče. Vsekakor gledam z zaupanjem v prihodnost.

— 0 —
Morali bi uskladiti ocene delovnih mest, zlasti glede na pogoje dela. Večkrat nam primanjkuje pa-

re, kar povzroča zastoje. Tudi to bi bilo treba urediti. Tudi postrojenje je tehnično že zastarelo.

— 0 —
Želim si, da bi v prihodnjem letu začeli graditi novo lverko, ki bi bila modernejša od sedanje. Želim si tudi delati v tovarni pohištva. Tukaj na lverki so težki delovni pogoji, pa bi morda bilo dobro, če bi starejše delavce zamenjali z mlajšimi.

JOŽE GRUDEN, inštruktor furnirnicev TP Cerknica:

Še nikoli v preteklosti naša poslovna enota ni zabeležila v tako kratkem časovnem obdobju tolikšen dvig proizvodnje kot ravno letos. Zato je razumljivo, da gospodarjenje in poslovanje Bresta v letu 1972 ocenjujem kot celo dobro.

— 0 —
Kljub vsem uspehom, ki smo jih dosegli v preteklem letu, se nam še vedno pojavljajo napake, ki ovirajo še hitrejšo rast proizvodnje.

smo dobili ustrezní asortiment, ki ga je tržišče sprejelo. Po drugi strani pa je sam asortiment pogojen s tehnološko ureditvijo naše tovarne. Ustrezen asortiment pa pogojuje večjo produktivnost, ki je v zadnjem času močno narasla.

— 0 —
Tako bi se bilo treba lotiti novega programa proizvodnje ne samo za našo, ampak za vse poslovne enote. Po drugi strani pa bi bilo treba boljše oskrbovati tovarne z ustreznimi materiali in skrbeti za pravočasno dobavo. Povečati bi bilo treba tudi kapacitete površinske obdelave, zlasti v naši tovarni.

— 0 —
Želim, da bi se naše podjetje tudi v prihodnje uspešno razvijalo, da bi produktivnost naraščala in s tem osebni standard delavcev.

Marija Stare, snažilka v SKS:

Letošnje gospodarjenje v našem podjetju je bilo po mojem mnenju dobro. Želim, da bi bilo

Mnenja iz ekonomskih enot

V Tovarni pohištva Cerknica je te dni zelo razgibano. Delavci ekonomskih enot razpravljajo o analizi osebnih dohodkov, ki je bila pripravljena za dobo desetih mesecev. V razpravi o tem je bilo rečeno, da si je v prihodnje prizadevati, naj bi ne bilo osebnega dohodka izpod 1200 din. Delavci tudi zahtevajo, da se uredi sistem nagrajevanja delavcev zlasti pri formiranju mase osebnega dohodka. Tudi merila za delitev poslovne uspešnosti naj bi popravili tako, da bo participacija usklajena z analitično oceno delovnih mest.

Delavci ekonomskih enot so razpravljali tudi o spremembi samoupravnega sporazuma o oblikovanju ter delitvi dohodka in osebnih dohodkov. S predlogom o spremembi 23. člena tega sporazuma delavci soglašajo. Pri obravnavi o osnovah za pokrivanje sklada skupne porabe je bilo predlagano, da se regres za letovanje poveča do višine, ki je dopušča samoupravni sporazum (60.000 S din). Tudi prispevek za pokrivanje toplega obroka bi morali v prihodnje povečati. Delavci, ki se ne hranijo v delavski restavraciji, pa so načenjali vprašanja, ali so tudi oni upravičeni do subvencije za hrano, zlasti še, ko nekatera podjetja dajejo kot nadomestilo neke vrste bonov, ki jih je v ta namen izdala Ljubljanska banka. Za razdelitev stroškov skupnih strokovnih služb pa so bili delavci mnenja, naj bi bil za osnovo

celotni dohodek posamezne poslovne enote.

Delavci skoraj vseh ekonomskih enot so se glede kolektivnega nezgodnega zavarovanja odločili za varianto, po kateri dobi vsak delavec za začasno nezgodnost za delo premijo 10.000 din, za primer nezgodne smrti 10.350 din, za trajno invalidnost 20.700 din in 10.35 na dan, ko zavarovane ne more opravljati dela zaradi nezgode.

O vseh vprašanjih, o katerih so razpravljali na sestankih ekonomskih enot, je dne 21. decembra razpravljali tudi delavski svet in je sprejel pripombe ekonomskih enot.

Dodatno je delavski svet obravnaval še analizo obratnih sredstev in zadnje ukrepe za odpravo nelikvidnosti gospodarstva. V razpravi je bilo dogovorjeno, da je treba skrbeti za to, da bo na voljo dovolj sredstev za tekoče poslovanje in izplačilo osebnih dohodkov. Investicije, ki pa niso nujno potrebne, pa naj bi spreminili v dolgoročne.

Zatem je delavski svet razpravljal tudi o pozivu sindikata k varčevanju. Sklenjeno je bilo, naj direktor imenuje komisijo, ki bo izdelala program varčevanja. Pojasnjeno pa je bilo, da bodo o tem vprašanju razpravljale tudi družbeno-politične organizacije.

J. KLANČAR

Komunisti o kadrovski politiki

Izhodišče za razpravo o kadrovski politiki BRESTA, ki jo je organiziral svet komunistov in na kateri se je k besedi priglasilo kar 20 udeležencev, je bil povzete kadrovske stanja in politike, kakršno je podjetje vodilo v zadnjih letih.

Glavne ugotovitve, iz katerih bodo izhajale naloge kadrovske politike v naslednjem srednjeročnem obdobju, so:

— da bodo na BRESTU v bližnji prihodnosti zaposlena delovna mesta, ki zahtevajo srednji tehnični in ekonomski kader za operativno obvladovanje proizvodnega in poslovnega procesa;

— da je kadrovska zasedba delovnih mest, ki zahtevajo delavce z najvišjo strokovno usposobljenostjo, tako kritična, da ob vzdrževanju takšnega stanja utegne ogroziti prihodnji uspešni razvoj podjetja in dolgoročno perspektivo kolektiva;

— da sta strokovna in posebej družbena razgledanost kolektiva v celoti prešibka, da bi si proletariat ustrezno svoji družbeni vlogi in razrednemu interesu lahko v vsakem primeru zagotavljal ustrezni samoupravni vpliv;

— da so predvsem strokovni delavci, tako operativni kot razvojni in vodilni, premalo usmerjeni v spremljanje, študij in uporabo novih dognanj, ki jih za njihova delovna področja prinaša razvoj uporabne znanosti.

Iz te ocene sledijo poglavitne naloge kadrovskega značaja za naslednje srednjeročno obdobje. Naj naštejemo samo nekatere od njih: Brest mora še poglobiti in razširiti svojo prisotnost v osnovnih šolah svojega zaledja, od koder je potrebno še naprej novariti najposposobnejši del mladine za štipendiranje v srednjih šolah, od tod pa spet opraviti izbor za višje in visoke šole. Ob izbiri štipendistov je potrebno zaposliti vse strokovne in družbene sile na terenu, v osnovnih in srednjih šolah, družbene organizacije v krajevnih skupnostih in v šolah, predvsem pa tudi učence, dijake in študente same.

Štipendija naj še naprej ostane »plačilo po delu«. Če pa se med štipendisti pojavljajo izrazitejši socialno šibkejši, zaradi česar bi bilo ogroženo njihovo normalno študijsko napredovanje, naj organi upravljanja za uravnavanje materialnih študijskih pogojev namenijo posebna sredstva.

— Brest naj v svoji politiki zaposlovanja v prihodnje teži k temu, da sklepa nova delovna razmerja vselej z mladinci, ki imajo boljše osnove, da v čim krajšem času lahko pridobivajo novo znanje in se čim hitreje in kvalitetneje lahko vključijo v samoupravno dejavnost in odločanje.

Potrebno je evidentirati, kolikšen del kolektiva nima končane osnovne šole, in mlajšim omogočiti, da si pridobijo vsaj to; celotnemu kolektivu pa je potrebno nuditi več družbeno-politične, ekonomske in strokovne vzgoje. Delavcem, ki nimajo formalnih dokazil o strokovnosti, pa so s svojo večletno uspešno prakso na delovnih mestih očitno pridobili mnogo koristnega znanja, pa je treba priznati njihovo usposobljenost v okviru kolektiva tudi formalno.

Zbor je ugotovil, da pomenijo oddelki tehniške šole v Cerknici za Brest nepogrešljivo kadrovske rešitev. V letu 1974 bo v teh oddelkih zaključil srednjo šolo že četrti razred. Pomanjkanje vzgojnega in družbeno-organizacijskega dela med dijaki bo treba nujno odpraviti z intenzivnejšim prizadevanjem dosedanjih učiteljev in vodstva in z novo kadrovske rešitvijo — z ravnateljem, ki bo lahko prevzel še velik del nalog, ki jih sicer v redni šoli normalno opravljajo razredniki. Zaradi prepoznavnosti učiteljev — honorarcev prihaja sicer vseskozi do organizacijskih pomanjkljivosti, vendar te ne morejo zasenčiti prednosti, ki jih sicer ima šola predvsem zaradi dnevne povezanosti s proizvodnjo in poslovnimi problemi, ki jih v šolo vnašajo

učitelji iz neposrednega stika s prakso.

Dosedanje uspešno delo tehnikov, ki so prišli iz teh oddelkov, in uspešni študij tistih izmed njih, ki študirajo na fakultetah, v celoti potrjuje pravilnost odločitve podjetja in matične šole za organizacijo oddelkov v Cerknici.

Tesnejša povezanost štipendistov med seboj, s podjetjem in v podjetju bo ustvarila ustrežnejšo klimo, delovno in kulturno vzdušje na delu in v kraju in bo dobra za to, da bo Brest postal bolj zanimiv tudi za zunanje strokovne delavce.

V ta namen in pa za hitrejšo in uspešnejšo vključitev pripravnikov v kolektiv, za organizirano strokovno izpopolnjevanje in tudi samoupravno ter politično delovanje mladih strokovnih delavcev, so pri Notranjskem študentskem klubu na našo pobudo že ustanovili sekcijo Brestovih štipendistov. V oddelkih tehniške šole v Cerknici je bil pred kratkim usanovljen aktiv Zveze mladine in aktiv komunistov; v podjetju pa pripravljamo interno organizacijo združenja inženirjev in tehnikov.

Vse te dejavnosti bodo ob naši zavzetosti in ob pametnem strokovnem in idejnem vodstvu lahko bistveno spremenile položaj mladih strokovnih delavcev v kolektivu, angažirale njihove pogoje tudi neizkoriščene sile v za-

sledovanje našega skupnega cilja — v jasno in zagotovljeno prihodnost kolektiva v celoti in vsake temeljne organizacije posebej.

Bogato sodelovanje razpravljalcev na tem zboru komunistov je dalo še vrsto sugestij in pripomb za jasnejšo opredelitev kadrovske politike tako s stališča strokovnega izpopolnjevanja kolektiva kot s strani družbeno-političnega in samoupravljalškega dela v njem. Poudarjena je bila potreba kadrovskih in socialnih služb v poslovnih enotah, prihodnjih TOZD. Ob njihovem dokončnem formiranju bo potrebno temeljito proučiti tudi to, katere strokovne in samoupravne organizacije bodo reševale ta vprašanja v temeljnih organizacijah samih, kaj iz vsebine kadrovske politike pa naj združijo v skupni kadrovski službi in v centralnih organih upravljanja.

Gradivo s tega zbora, dovolj jasne opredelitve in naloge, ki smo si jih komunisti naložili s to razpravo, so bogata osnova za delo osnovnih organizacij zveze komunistov, vseh odgovornih, ki se dnevno pri svojem delu srečujejo tudi z vprašanji kadrovskega značaja; posebno težke naloge pa si je s tem naložil kadrovski sektor sam.

Naslednji zbor vseh komunistov Bresta bo v januarju 1973. Tema: Srednjeročni razvoj Bresta.

J. Praprotnik

SALON POHIŠTVA - velik obseg prodaje

Brestov Salon pohištva je prav gotovo ena izmed tistih naših enot, ki bo uspešno zaključila poslovno leto 1972. Niti še dve leti stara enota je opravičila svojo dejavnost, zato je treba še naprej podpirati idejo o novih prodajalnah po večjih jugoslovanskih središčih.

Plan je za leto 1972 določal 900 milijonov starih dinarjev netto prometa, prodali pa smo že za več kot 1,500 milijonov starih dinarjev. Do avgusta smo plan izpolnjevali nekaj nad 100 odstotkov, naslednje mesece pa smo dosegli izredno prodajo.

Kaj je pripomoglo k taki prodaji? BARBARA, SABINA in VEGA-60... Za kompozibilni program BARBARA lahko z veseljem ugotovimo, da si je utrl pravo pot do kupcev. Ta pro-

gram je treba še naprej izpopolnjevati in razširjati, saj to zahteva sedaj veliko povpraševanje. Tudi sedežne garniture SABINA in kuhinje VEGA-60 so pripomogle k izpolnjevanju naše naloge.

K lepim uspehom so mnogo pripomogle tudi različne propagandne akcije, likovne razstave in podobno. Takšne oblike moramo razvijati tudi v prihodnje.

K dobremu delovanju te enote je svoj delež prispeval tudi kolektiv salona, saj so tempo dela narekovali številni kupci. Zato nikoli nismo gledali na osemurni delavnik, delali smo tudi po šestnajst ur.

Salon je poleg ekonomskega pomena dobil tudi kulturno vlogo. Zato ni pomemben samo za Brest, temveč za širšo družbeno skupnost.

M. Mlinar

BREST SPET V POTROŠNIŠKO-INFORMATIVNEM CENTRU

V prostorih Potrošniško-informativnem centru v Ljubljani je bila 6. decembra odprta razstava »Opremljeno ležišče«. Center je k sodelovanju povabil vsa priznana slovenska podjetja, ki izdelujejo posteljno perilo, odeje, zavese in podobno. (Bombažna predilnica in tkalnica Tržič, ČIB Bovec, Odeja Škofja Loka itd.). Povabili so tudi proizvajalce ležišč in tako lahko obiskovalci razstave vidijo ležišča naslednjih tovarnov: Stol Kamnik, Meblo Nova Gorica, Bor Laško, Hoja Ljubljana, Javor Pivka ter Brest. Naša tovarna sodeluje na razstavi s tremi posteljami Barbara v palisandrovem furnirju. Razstavili smo enojno ležišče, francosko ležišče in zakonsko posteljo. Predstavili smo tudi nekaj omaric iz novega programa.

Ker bo razstava odprta še do 26. decembra, sedaj ne moremo objaviti vtisov obiskovalcev. Ustavimo se lahko le pri ugotovitvi, da je za razstavo v Ljubljani veliko zanimanje. O podrobnostih pa morda kdaj kasneje.

B. Lavrič

Iz Tovarne pohištva Stari trg

0 reklamnih stroškov

S SEJE SVETA ZA PROIZVODNJO IN TRŽIŠČE

Svet je na svoji zadnji seji razpravljaval o več pomembnih vprašanjih s področij tržišča in proizvodnje. Ključni točki dnevnega reda sta bili rebalans plana reklame za leto 1972 in korektura pravilnika o nagrajevanju trgovskih predstavnikov in delavcev v Salonu pohištva. Plan stroškov reklame za leto 1972 bo presežen za 895.000 din. Vzrokov za prekoračitev je več.

Opozoril bi na tiste, ki imajo levi delež pri tem. Sprejemanje plana reklame za leto 1972 je bilo zelo dolgotrajno. Po predlogu, ki ga je pripravila v januarju 1972 služba, je bil postavljen plan v višini 3 mil. 980.000 in kasneje 3.400.000 din. Organi upravljanja ga kljub utemeljitvam niso sprejeli. Spreminjanje oziroma zmanjšanje planiranih sredstev je bilo dolgotrajno in tudi površno. Da bi bil predlog le sprejet, je bil posredovan v aprilu svetu za proizvodnjo in tržišče v zmanjšanim obsegu — v vrednosti 3 mil. 280.000 din. V času razprave o predlogu plana stroškov reklame je bilo sklenjenih več aranžmajev oziroma letnih pogodb, ki s planom večinoma niso bile predvidene.

Prav tako plan ni predvideval nekaterih akcij, ki pa so bile v letu 1972 nujno potrebne (uvajanje novega znaka, tiskanje prospektov, udeležba na sejnih ipd.).

Drugi važen dejavnik, ki je botroval prekoračitvam, je bila tudi organizacija odobravanja reklamnih akcij. Kljub temu, da posamezni mediji oziroma izvajalci akcij v planu niso predvideni, je služba na priporočila sklepala aranžmaje tudi s temi in tako sicer neopazno večala prekoračitev. Poleg teh dveh vzrokov je posredno vplivala na prekoračitev tudi kadrovska menjava sredi leta in nekaj časa celo nezasedeno mesto propagandista. Posledica tega je bila neažurna evidenca porabljenih sredstev. Tako je bilo po podatkih planske službe v I. polletju stanje porabljenih sredstev na planskih razmerjih, v devetem mesecu pa je bilo prikazano celo gibanje stroškov pod letno dinamiko. V zadnjih mesecih je bilo skladno s letnim pogodbami realiziranih več akcij v tisku, filmu, televiziji in prospektih, poleg tega smo v tem času zaradi nepredvidenih dogodkov mimo plana sprožili več propagandnih akcij, ki so bile nujne.

Po daljši razpravi je bil sprejet predlog rebalansa plana stroškov reklame za leto 1972. Marketing pa je bil zadolžen, da tekoče spremlja gibanje stroškov in ukrepa skladno s sprejetim planom reklame za leto 1973, ki znaša 4.580.000 din.

V razpravi o korekturi pravilnika o nagrajevanju predstavnikov in delavcev Salona so bila mnenja deljena. Prevladalo je mnenje, da je predlagana korektura posledica nerealnega mesečnega planiranja prodaje, kar je osnova za določanje višine osebnih dohodkov teh delavcev. Zaradi nerealnih mesečnih planov je bilo gibanje osebnih dohodkov delavcev Salona in trgovskih predstavnikov nerealno in so bili za usklajitev potrebnih posegi organov upravljanja. Svet je sprejel

sklep, da se predlog pravilnika znova korigira, s tem da se upošteva realnost planiranja mesečne prodaje. Planiranje prodaje v letu 1973 je kvartalno in mesečno po področjih v okviru letnega plana, razpoložljivih zalog gotovih izdelkov, planirano proizvodnjo in upoštevanje sezonske ter druge vplive tržišča.

V. Harmel

Spet o avtomatski obdelavi podatkov

Te dni sta minili dve leti, odkar smo dobili računalnik. Dve tretjini vajeniške dobe sta torej za nami. Česa smo se v tem času navadili in kaj napravili, je v začetku decembra analizirala komisija za avtomatsko obdelavo podatkov.

Ugotovili smo, da je bera zelo skromna. Programov, ki so bili zastavljeni, ne izvajamo dosledno, so pomanjkljivi, zlasti pa je odnos posameznih organizatorjev do uvajanja posameznih programov nevdzržen. Komisija je ugotovila, da je uvajanje posameznih programov nevdzržen. Komisija je ugotovila, da je uvajanje posameznih programov v obdelavo prepuščeno samo sebi, da ni nikogar, ki bi se za to naloge zavzel in delal na njej toliko časa, dokler kvaliteta podatkov ne bo ustrezala potrebam.

Organizatorji se obnašajo tako, kot da je obdelava podatkov prek računalnika znana stvar in kot da je potreba po avtomatski obdelavi podatkov že dovolj prodrla med ljudi. V resnici pa je čisto drugače.

Zaradi skromnih rezultatov je pomislekov in odpora o pravilnosti nakupa računalnika čedalje več. Če bi vso zadevo ocenjevali po trenutnih učinkih, potem bi bila ocena, da smo šli v nakup prehitro, skoraj utemeljena. Kljub temu, da učinki niso zadovoljivi, pa ne smemo krivde pripisati računalniku. Če namreč kje drugje računalniki služijo svojem unamenu in so opravičili svoje mesto in vlogo, potem bi jo moral tudi pri nas. Vzroki so torej v ljudeh, ki delajo na programih in v njihovi zavzetosti.

Če tega ne bomo korenito popravili, je možnost, da se bo odpor do računalnika še stopnjeval do nepredvidenih posledic. To pa bi bilo zmotno, ker je obseg poslovnih dogodkov v takem razmahu, da jih ročno ne bomo mogli ažurno obvladati. Poleg tega so potrebe po hitrem odločanju vsak dan večje, odločanje po intuiciji (na pamet) pa bo vedno bolj tvegano. Zato je potreba po računalniku in hitri obdelavi podatkov vse bolj nujna. Prizadevati si torej moramo, da bomo računalnik hitro in koristno izrabljali, sicer bo postal tudi resen gospodarski problem.

T. KEBE

NAŠE MALO MESTO

V Cerknici je bila svečana premiera filma *Ko pride lev*, v katerem so uporabili tudi Brestovo pohištvo. Na sliki: s sprejema v Salonu pohištva

FILMI V JANUARJU

1. januarja ob 16. in 19.30 uri — italijanski film **ROBIN HOOD-OGNJENI LOKOSTRELEC**. Pustolovski film. V glavni vlogi Giuliano Gemma.
2. januarja ob 16. in 19.30 uri — ameriški film **FRA DIAVOLO**. Komedijski, v kateri igrata Stano in Olio.
4. januarja ob 19.30 uri — francoski film **GROFOVA ZABA-VA**. Drama. V glavni vlogi Maurice Ronet.
6. januarja ob 19.30 uri — francoski film **NORO SRCE**. Drama.
7. januarja ob 16. in 19.30 uri — francoski film **NICOLAS FILIBERT V VOJNI IN LJUBEZNI**. Pustolovski film. V glavni vlogi Jean Paul Belmondo.
8. januarja ob 19.30 uri — italijanski film **PLOHA DOLARJEV**. Western.
11. januarja ob 19.30 uri — ameriški film **STO TEŽAV STANA IN OLIA**. Komedijski z znamenitima komikom.
13. januarja ob 19.30 uri — francoski film **VELIKA GNEČA V PARIZU**. Komedijski, v kateri igra veliki Bourville.
14. januarja ob 16. in 19.30 uri — ameriški film **RDEČI GUSAR**. Pustolovski film. V glavni vlogi Burt Lancaster.
15. januarja ob 19.30 uri — ameriški film **UBIJ VSE IN VRNI SE SAM**. Western. V glavni vlogi Chuck Connors.
18. januarja ob 19.30 uri — ameriški film **SMRT TRKA DVAKRAT**. Kriminalka. V glavni vlogi Nada Tiller.
20. januarja ob 19.30 uri — francoski film **PUSTOLOVŠČINE TILLA ULLENSPIGLA**. Zgodovinsko-pustolovski film. V glavni vlogi legendarni Gerard Philipe.
21. januarja ob 16. uri — ameriški film **LJUBIM SVOJO ŽENO**. Komedijski. V glavni vlogi Eliot Gould.
22. januarja ob 19.30 uri — ameriški film **DAN REVOLVERAŠEV**. Western. V glavni vlogi Steven Boyd.
25. januarja ob 19.30 uri — nemški film **TRUPLO IZ TEMZE**. Grozljivka.
27. januarja ob 19.30 uri — ameriški film **NE DOTIKAJ SE MOJE ŽENE!** Komedijski. V glavni vlogi Tenny Curtis.
28. januarja ob 16. in 19.30 uri — francoski film **LOV NA ŠEFA BANDE**. Kriminalka. V glavni vlogi Alain Delon.
29. januarja ob 19.30 uri — ameriški film **REVOLVERAŠI APAŠKEGA KLANCA**. Western. V glavni vlogi Audie Murphy.

Uresničevanje dopolnil

Občinska konferenca Socialistične zveze je supaj s predstavniki krajevnih skupnosti, predstavniki interesnih skupnosti, predstavniki podjetij ter s poslanci razpravljala o uresničevanju ustavnih dopolnil in ustanavljanja TOZD. Načeli so vrsto perečih vprašanj, ki se pojavljajo ob uresničevanju ustavnih dopolnil. Omenil bi le najvažnejše zahtevke, ki jih je sprejela konferenca. Pri vseh obratih oziroma TOZD, tam, kjer so formirane, je treba imenovati posebne komisije za uresničevanje ustavnih dopolnil. Komisije naj bodo sestavljene iz predstavnikov strokovnih služb in predstavnikov družbeno-političnih organizacij. Komisije si morajo sestaviti konkretne načrte, kako uveljaviti ustavna dopolnila in ustanoviti TOZD.

Delovne organizacije, družbeno-politične organizacije in organi upravljanja morajo težiti za tem, da se dohodek, ostanek dohodka, sredstva za stanovanjsko izgradnjo, ugotavljajo in delijo na ravni obratov oziroma TOZD.

O delitvi morajo v prihodnje odločati organi upravljanja ali delegati delavcev v obratih. Del sredstev iz ostanka dohodka je treba izdajati za skupne naložbe na ravni podjetij. Pri usmerjanju skupnih sredstev morajo odločati delavci TOZD. Za vsa začasno odtujena sredstva je treba skleniti posebne kreditne pogodbe in sistem vračanja sredstev nazaj v TOZD. Vse TOZD morajo ustvariti z republiškim predpisi določeno minimalno akumulacijo.

Organizacije združenega dela morajo tudi v prihodnje skrbeti za povezovanje in sodelovanje na višji ravni. Kadrovska služba in družbeno-politične organizacije morajo začeti sistematično vzgajati in osveščati delavce v TOZD. Občinske družbeno-politične organizacije in skupščina občine bodo izvolile delegacijo, ki bo v začetku leta 1973 obiskala matična podjetja dislociranih obratov. Na razgovorih je treba postaviti zahtevo po formiranju TOZD v obratu Kartonažne tovarne na Rakeku, v obratih Gozdnega gospodarstva v Cerknici in Snežniku.

Komisije za uresničevanje ustavnih dopolnil bodo morale poiskati ustrezne rešitve, kako formirati v večjih podjetjih TOZD za pomožne in stranske dejavnosti. Naloga vseh zaposlenih, predvsem pa vodstev družbeno-političnih organizacij je, da morajo biti samoupravni sporazumi zelo jasni in razumljivi in sprejeti po demokratični poti.

Drugi sklop vprašanj v razpravi se je sukal okrog problemov krajevne skupnosti, Internih skupnosti, delegatskega sistema in podobnega.

NOVA DELAVSKA AVTOBUSNA PROGA

Po večletnih razpravah je bila končno decembra letos odprta nova proga za prevoz delavcev na relaciji Lipšenj—Žerovnica—Grahovo—Martinjak, in sicer za dopoldansko in popoldansko izmeno.

Pri vseh dosedanjih razpravah se je običajno zataknilo ob vprašanju plačila. Sporazum o oblikovanju ter delitvi dohodka in osebnih dohodkov pa te možnosti dopušča, saj krije podjetje del stroškov za prevoz na delo.

Z novo progo ima TP Martinjak skoraj povsem urejen prevoz na delo in z dela. In to ni malo. Spominimo se, koliko pikrih je bilo izrečenih na račun slabih možnosti za prevoz. Precej naših delavcev si je ob prevozu s kolesi pokvarilo tudi svoje zdravje.

Prijavljencev za to progo je precej, saj jih je za obe izmeni več kot osemdeset. Sporno je samo vprašanje delavcev iz Grahovega, ker so pri plačilu soudeleženi z isto vsoto kot delavci iz Lipšenja in Žerovnice. Tega vprašanja zaenkrat ni mogoče rešiti, ker je vezano na naš samoupravni sporazum. Zato bo treba najbrž sporazum ustrezno popraviti.

I. Škrabec

Sveti krajevnih skupnosti morajo pritegniti k sodelovanju predstavnike TOZD. Pregledati morajo, kako posamezne krajevne skupnosti teritorialno pokrivajo svoje področje, zbrati morajo vse potrebno za zadovoljevanje različnih interesov ljudi, ki živijo na območju krajevnih skupnosti. Precej dilem se je pojavljalo ob financiranju programov krajevnih skupnosti.

Za ureditev odnosov v krajevni skupnosti bo morala razširjena komisija za uresničevanje ustavnih dopolnil pri skupščini občine izdelati najustreznejše predloge. Spremeniti oziroma na novo bo treba izdelati statute krajevnih skupnosti, statut občine, dopolniti bo treba statute v podjetjih. Izdelati sisteme za financiranje interesnih skupnosti (telesne kulture, metalov, obrtnikov, društev kulture itd.). Vsekakor pa manjka na ravni občine koordinacijski organ — po dopolnitvi naj bi bil to Zbor delegatov krajevnih skupnosti pri skupščini občine — ki naj

bi usklajeval odnose med krajevnimi skupnostmi in občino ter podjetji.

Ko je konferenca razpravljala o prihodnjem delegatskem sistemu, so se izoblikovala zlasti naslednja stališča: Izvršni odbor Občinske konference SZDL mora nadaljevati z evidentiranjem prihodnjih delegatov. Pri tem mora upoštevati predvsem moralno-politične kvalitete in sposobnost kandidatov. Kandidate je treba evidentirati po interesnih področjih. Poskati bo treba najustreznejše oblike, kako prek delegatov prenesti stališča in interese volilcev na ustrezne organe in obratno.

Vsekakor je nalog zelo veliko. Zaključki zadoljujejo družbeno-politične organizacije, TOZD, kolektive, krajevne skupnosti itd. Izvršni odbor Občinske konference SZDL pa bo moral stalno spremljati, kako se stališča in zaključki uresničujejo v praksi. J. Otoničar

Komunisti so se sestali

8. decembra je bil sestanek osnovne organizacije Zveze komunistov v TP Cerknica. Na njem so razpravljali o aktivnosti članov Zveze komunistov. Pri tem je bilo ugotovljeno, da ima več članov veliko odgovornih funkcij. Le-ti so preveč obremenjeni, tako da ne morejo vseh uspešno opravljati. Nekaj pa je tudi takih, ki nikjer ne delujejo. Potrebno bi bilo, da bi člane, ki so preobremenjeni s funkcijami, razbremenili do take mere, da bodo lahko kvalitetno opravljali delo v organizacijah, kjer delujejo.

Dogovorili so se, kako bodo izpolnili akcijski program, ki so ga dopolnili po pismu izvršnega komiteja in tovariša Tita. Razpravljali so tudi o analizi osebnih dohodkov, ki je bila izdelana na predlog sekre-

tariata. Analiza osebnih dohodkov je bila izdelana za deset mesecev letošnjega leta. Komunisti so predlagali, da je treba čimprej doseči, da v tovarni ne bo delavca, ki bo imel osebni dohodek izpod 1200 dinarjev. Sedaj je še vedno 14 takih delavcev. Ugotovljeno je bilo tudi, da je v TP Cerknica 13 delavcev z osebnimi dohodki nad 3.000 din. Največji osebni dohodek znaša 5.000 din, najnižji pa 1.028 din.

Pri tem so se tudi dogovorili, da se bodo zavzemali za doslednejše informiranje kolektiva.

Na tem sestanku je bilo sprejetih v Zvezo komunistov pet novih članov: Ivan Klančar, Jožica Najger, Viktor Petrovčič, Karel Zemljič in Vida Obreza.

J. Klančar

Proslava dneva JLA

Letošnje praznovanje Jugoslovanske ljudske armade se je začelo s športnimi tekmovanji v streljanju z zračno puško, kegljanju, namiznem tenisu, košarki in šahu. V teh tekmovanjih so bili najbolj uspešni športniki Bresta in tehniške šole.

Aktivni vojaki in starešine ter rezervni starešine so imeli svečani zbor 21. decembra na Vel. Blokah. Predstavniki armade je orisal delo njihove enote in prebral čestitke gospodarskih, političnih organizacij in šol.

Zbor je pozdravil tudi predsednik občinskega odbora ZRVS Slavko Tornič. Izrazil je željo po še večjem sodelovanju pripadnikov JLA in rezervnih vojaških starešin. Samo trdnjava povezava rezervnih starešin, ar-

made ter ostalega prebivalstva je porok, da ohranimo neodvisnost in mir.

V okviru praznovanja je bila na večer pred dnevom JLA 21. 12. ob 19. uri svečana akademija v Starem trgu. Na tej svečanosti so sodelovali: pripadniki JLA, glasbena šola, osnovna šola in TŠ z recitacijami. Za organizacijo in izvedbo akademije je prispeval svoj delež občinski odbor ZRVS.

Zaključna prireditev v počastitev dneva JLA je bil prijateljski večer 22. 12. v domu JLA na Velikih Blokah.

Taka povezava naj ne bo samo ob prazničnih dneh ampak vse leto. J. Hren

V novembru je bil organiziran 44-urni gasilski tečaj za člane civilne zaščite iz TP in TLI Stari trg. Poleg 20 članov civilne zaščite iz enote za požarno varnost je tečaj obiskovalo še 9 prostovoljnih gasilcev iz obeh poslovnih enot. Udeležba na predavanjih je bila dobra, ravno tako so bili vsi gasilci zainteresirani na urah predavanja. Po tečaju so vsi gasilci na izpitih pokazali zadovoljivo znanje, razen enega, ki zaradi bolezni ni mogel priti na izpit.

J. Troha

Rešitve pošljite najkasneje do 20. januarja v splošni sektor. Želimo vam obilo razvedrila, pri žrebanju pa čimveč sreče!